

A KISVENDÉGLŐS

ORSZÁGOS VENDÉGLŐSÖK, KORCSMÁROSOK, KÁVÉSOK, PINCÉREK, BORTERMELŐK ÉS A SZÉKES-FŐVÁROSI
VENDÉGLŐSÖK ÉS KORCSMÁROSOK

— SZAKKÖZLÖNYE. —

Előfizetési ár:

Egész évre 12 korona, félévre 6 korona,
negyedévre 3 korona.

Felelős szerkesztő és lapkiadó-tulajdonos:

NIKHÁZY GÉZA

Megjelenik minden hó 1-én, 10-én és 20-án.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapesten, VIII., József-körút 13. szám.

A bor és a pálinka.

(S.) A bor a pálinkával úgy került itt össze, hogy róiuik ismét elmondhassunk valamit, jelenleg abból az alkalmából, hogy a képviselőházban a töldmívelésügyi tárca költségvetésének tárgyalása alkalmával szóba került borkérdést kissé felfrissítsük. A borkérdés pedig ott azért került szóba, hogy adójának lezállítását tárgyalják, mely vita minden eredmény nélkül folyt le. Bizonyos azonban, ha a bor helyett a pálinkakérdésről lett volna szó, a kormány élénkebben foglalkozott volna a kérdéssel, lévén a pálinka »államfenntartó« cikk.

Hogy a bor adójának leszállításáról álmodnunk sem szabad, legjobban bizonyítja az a legújabb merénylet, melyet a pénzügyigazgatóság az említett képviselőházi tárgyalás óta 37 százalékos emelésével életbe léptetett, talán akaráván dokumentálni, hogy adóemelési ereje a parlamenti intézkedéseknél sokkalta hatalmasabb. Elhiszszük ezt, hiszen jótékony hatalmát a kelleténél is többször éreztetette velünk, akiket ezek a jó urak csak szorításra alkalmas objektumoknak tartanak.

A pálinka azonban, amelyről már mindenki tudja, hogy népet ölő, nemze-

dékeket tönkretévő hatással bír, mindenkor védelemben részesül. Hogy miért, azt mi is elmondottuk már. Aktuális azonban a kérdéssel most ismét foglalkozni, azért, mert az idejé rossz kukorica- és burgonyatermés miatt éhínségnek eléje néző népet a kormány könnyen megmenthetné, ha a szeszfőzéseket addig legalább, amíg a következő esztendő kedvezőbb termést nyújt, kissé korlátozná.

Az országban működő óriási mennyiségű szeszgyárak annyi burgonyát és kukoricát emésztenek föl, hogy e mennyiségből az ország népe bőven táplálkozhatnék. Mi közönséges polgári eszünkkel pedig úgy fogjuk fel, hogy az éhező nép táplálása már csak fontosabb nemzetgazdasági kérdés, mint a népet ölő szesznek nagy mennyiségben való főzése akkor is, amikor a terméshiány miatt a nép ezrei jdulnak fel és biztos éhínség közeledését látják. Tudunkkal az országban mindenféle annyi a beraktározott szesz-készlet, hogy az ezidei termelés-korlátozás hiányt semmiképpen sem okozhatna. De ha a szeszgyárak úgynevezett kontingensük termelésére a külföldről megszerezhetik szükségletüket, ám tegyék, ez az ő magánügyük lehet és ezt a kormány sem tilthatja meg nekik. Azt azonban

megakadályozhatna a kormány, hogy azt a kevés burgonya- és kukoricatermést, avagy annak jó részét a könnyen nélkülözhető szeszfőzésre fordítsák és általa a népet a legszükségesebb és nélkülözhetlen tápláléktól megfoszszák.

Ez a kormány kötelessége és mi, amikor a rossz terméstről szóló híreket a napilapokban napról-napra olvastuk, várva kerestük azt a kormányrendeletet, amely a nép ellátásának biztosítását célzó tilalmat foglalja magában, hogy az ez idejé burgonya- és kukoricatermésből szeszfőzésre fordítani nem szabad. Ezt a tilalmat hiába vártuk. A kormány fülei nem hallják az éhező nép jajszavát akkor, ha a dédelgetett és minden kedvezményrel ellátott szesztermelés rovására kellene a nép baján segítenie. De nem is szolgál a kormány ezen eljárásával nemzetgazdasági érdeket, mert ha ily érdeket lebegne szemé előtt, csak természetes, hogy a magyar nép fő termelési cikkét, a bortermést igyekezze minden lehető kedvezményben részesíteni.

Hogy mit kíván a bortermelők érdeke a kormány részéről, ezt már kívülünk sokan fejtegették. Mi ezúttal csak azt kívánjuk konstatálni, hogy a sok oldalról, igen számos esetben felhangzott jogos kívánalmak teljesítése helyett, csak

TARCA.

Az örökös.

— Tudd meg, szólt La Brige úr, hogy ismét bajom van a törvénnyel.

Barátjának csodálkozó pillantására a következőket mesélte el:

— 1895-ben vagy 96-ban kitaláltam egy igen praktikus és gazdaságos szisztemát, amely arra vonatkozott, hogy miképp lehet ökröket legkönnyebben bevaggonozni. A találmány, a mily egyszerű, épp olyan szellemes volt. Le kellett a vagon tetejét venni s a felső részéhez egy mozgatható híd erősíteni; az ökröt felhajtották, mire a híd előhajlott s az ökr legnagyobb bámulatára lepottyant a vagonba.

Mit használnak azonban a legjobb találmány, ha hiányzik a megvalósításához szükséges tőke! Pénzt kellett fölhajszolnom és pedig számításom szerint 15,000 frankot. Egy Chassieux nevű barátom minden nehézség nélkül kölcsönözte ezt az összeget. — Igen

kedves ember volt, szerette az excentrikus terveket s elismerte, hogy találmányom koloszszerű. Egyszerű kötelezvényre átadta a 15,000 frankot, ami azonban rövidebb életű volt a tavaszi rózsánál, mert sorsom azonos volt a nagy szellemekével, harcolnom kellett az emberek ostobasága és irigysége, a nagy részvénytársaságok gondolatszegénysége és az izgatók gögje ellen. Rövid idő alatt nem volt egyebem, mint hasznót nem hozó találmányom és a 15,000 franknyi adósság.

Chassieux igaz barátként viselte magát. Fölkerestem aggodalmas, szomorú arccal, könnyecseppel szememben s így szóltam:

Bocsánatot kell kérnem... A mi legjobban fáj nekem, az az ön 15,000 frankja; de legyen nyugodt, apró részletekben vissza fogom fizetni.

Erre ő közbevágott:

— Ne aggódjék e miatt... Én jómódú ember vagyok, a kinél 15,000 frank nem játszik szerepet. Majd fizet akkor, amikor tud.

Meghatottan szorítottam meg kezét s e naptól kezdve, ha találkoztunk, nem mulasz-

tottam el fölemlíteni neki: »Bocsásson meg a 15,000 frank miatt; most még nem vagyok abban a helyzetben, de remélem, hogy legelőrévidebb idő alatt törleszthetek belőle.« Mire ő mindig azt felelte:

— Nevetséges ön, kedves barátom. Tartsa meg pénzét. Ha lesz egykor kellő tőkéje, akkor fizessen.

Igy teltek hónapok és évek.

Egy napon váratlanul elhunyt.

Több millióra menő vagyonát sajátkezűleg végrendeletben rokonaira hagyta, rólam pedig egy külön fejezetben következőképp emlékezett meg:

»La Brige úrnak ezennel elengedem azt a 15,000 frankot, melyet évek előtt tőlem kölcsön vettem.«

Szívem mélyéből mondtam hálás köszönetet a nemes barátomnak, ki még végrendeletében sem feledkezett meg rólam. Temetésére óriási koszorút rendeltem s aztán így szóltam:

»Számadásom az egész világgal rendben van.«

Mi történt azonban? Tegnap a fináncoktó

azt tapasztaljuk, hogy támogatás helyett újabb és újabb terhekkel lepik meg a vendéglősök révén a magyar bortermelőket. Mert indirekt a bortermelőt érinti minden a vendéglősökre mért csapás. Mert ha a vendéglős a bort fogyasztó közönséggel pótolatja a ráért terheket, aminthogy pótolatnia kell is, vele a közönséget a pálinkaivás felé hajítja, ami azt a természetes eredményt szüli, hogy az amúgy is kicsiny borfogyasztást hazánkban mintegy vállalva még kisebbre szorítjuk. És míg a borfogyasztás az újabb terhek által tényleg kisebbedik, oly arányban növekedik a pálinkafogyasztás, ahelyett, hogy ezt kormány- és mindenféle rendelettel korlátozni kellene.

A pálinkafogyasztás növekedése, terjedése ellen az ország minden lelkiismeretes polgárával mi vendéglősök törekedünk minden erőnkkel. Jóllehet, hogy ez iránybani törekvésünk a jövőben is kárba vész, de az eddigi kudarcok adjanak új erőt a további munkálkodásra és amikor csak alkalom kínálkozik, ezt a kormányval is éreztessük.

Mellőzzük a sörkartellt.

(S) E fontos ügyet állandóan kell napirendben tartanunk addig, míg a sörkartell megszüntetését teljesen el nem értük. Dacára, hogy e siker eléréséhez kartársaink nagy részét következtében biztos kilátásaink vannak, a kérdéshez való még hátralevő megjegyzéseinket nem szabad elmulasztanunk. A mozgalomban való részvételhez szükséges tájékozódást kell azon szaktársaknak nyújtani, akik egyik-másik kérdéssel még tisztában nincsenek. Ily kérdések egyike pl. az, hogy a sörkartell megszüntetésére indított mozgalomhoz kivétel nélkül minden vendéglős csatlakozhatik a nélkül, hogy valamely ipartársulatnak tagja volna. E mozgalom semmiféle ipartársulattal sem áll összeköttetésben és így azok a kartársak, akik nem is tagjai valamely ipartársulatnak, a mozgalomban részt vehetnek, mert e mozgalom nem egyesületi vagy ipartársulati akció, hanem kizárólag a vendéglősöknek a sörkartelltől való megszabadítása céljából indult meg.

Ezen elodázhatatlan és nagy életszükségletet képező mozgalmat mi lapunk útján kizárólag a kartársak érdekében indítottuk, a kartársak érdekeit kívánja tehát a Kisvendéglős szolgálni, a midőn sorompóba szólítja az ország összes vendéglősait: a fővárosiakat úgy, mint a vidékieket.

Egyetlen vendéglős neve se hiányozzék a jelentkezéseket tartalmazó aláírási íven, mert saját maga és az általánosság érdeke ellen követ el megbocsáthatatlan bűnt az, aki könnyedén fogja fel e mozgalmat, amelynek megindításához sok idő kellett. Ha tehát végre megindult e mozgalom és abba a csapásba is eljuthatott már, ahonnan a diadal felé vezető útra térhetünk, telve reményekkel és ama biztos tudattal haladjunk, hogy a kartelltől való szabadulást ezúttal keresztül is vihetjük. A történelem fényesen igazolja, hogy minden igaz ügyet lehet diadalra juttatni és a diadal elérése mindenkor csak a népek akaratától, kitartásától, főleg pedig szívós összetartásától függött. Összetartással, vállvetett munkálkodással mindent elérhetünk. A jelen küzdelemben különben sem szenvedhet kétséget, hogy az ország minden vendéglősének óhaja nyilvánul és e közös óhaj teljesítéséhez minden vendéglős részt fog venni.

A második dolog, amire e mozgalomban a kartársakat figyelmeztetnünk kell, az a körülmény, hogy tévesen hiszik némelyek, miszerint a sörkartellelles mozgalom rosszkor indítottuk, mert most nem a sör-szezon előtt állunk. De szakembernek tekintetbe kell venni azt is, hogy a sörkészítéshez, illetve annak kiméréséhez való előállításához hat hónapra van szükség és így igenis a legalkalmasabb időt választottuk arra, hogy a kartelltől megszabadulva, szükségletünket az új sörgyártól fedezhessük. Ezen kartellen kívül álló sörgyár megkívánja, hogy a szükséges sörmennyiséget vele minél előbb ismertessük, hogy az előjegyzett mennyiséget előre készíthesse és a szezon beálltakor az előjegyzett mennyiséget pontosan szállíthassa. A pontos szállításra pedig mi, a mozgalom vezetői is gondot fordítunk, nehogy a készületlenségből fejtelenség álljon elő.

Védelmesszük a kartársak érdekeit minden tekintetben. Állandó őrrei vagyunk érdekeik óvásában és így teljes bizalommal nézhetünk mindnyájan jobb jövő elé. A sörkartelltől való szabadulás után súlyos lidércnyomástól szabadulunk és e tehernek eltávolítása után több óvatossággal, több tapasztalattal fogjuk szabad águnkat a jövőben védelmezhetni.

fizetési meghagyást kaptam, hogy nyolc napon belül fizessék a kincstárnak 1725 frankot.

A legnagyobb mértékben elcsudálkozva, omnibuszba ültem és hajtattam a pénzügyi igazgatósághoz.

Ilt a következő párbeszéd támadt:

Én (bedugva orromat egy fakorlátan): Pénzügyi biztos úr, házmasterem ma ezt a meghagyást adta át nekem.

A hivatalnok: Nos, mit akar?

Én: Nos, én nem tudom, mit jelentsen ez, mert nincs a földön senki, akinek én tartoznám.

A hivatalnok: Ön téved, uram, mert 1725 frankkal adós.

Én: Én-e?

A hivatalnok: Igen, ön!

Én: Miért?

A hivatalnok: Azért, mert Chassieux úr 15,000 frankot hagyott önre, s addig nem juthat hozzá, míg a 11½ percent örökségi adót meg nem fizeti.

Én: Biztos úr, bátor vagyok önt figyel-

meztetni, hogy nekem egy krajcár sem jut az örökségből. Elhunyt barátom mindössze spongyát tett az adósságomra; azt hiszem ebbe senkinek sincs beleszólni valója.

A hivatalnok: Bizonyára nincs, de ön mégis csak örökös s a leginkább megadóztatandó, mert az elhunyttal semmi rokonságban nem áll. Ön örökölt 15,000 frankot, mely az által jut a tárcájába, hogy nem kell onnét kivennie.

Én: Engedje meg...

A hivatalnok: Az államnak jogai vannak, melyeket nem adhat föl.

Én: De az is kétségtelen, hogy a boldogult minden korlátozás nélkül elengedni akarta adósságomat.

A hivatalnok: Az valószínű, de nem kellett volna megfelekednie, hogy a törvény által megszabott 11½ percentet ön helyett lefizesse.

Én: Tehát azt véli, hogy 1725 frank büntetést kellett volna e szegény embernek fizetni azért, hogy nekem 15,000 frankot ajándékozz?

A hivatalnok: Természetesen.

BORGAZDASÁGUNK.

Az olasz szerződési tárgyalások. Az Olaszországgal kötendő kereskedelmi szerződések ügye még mindig nem dőlt el és a szőlőtermelő közönség ideges érdeklődéssel várja, mi sors vár rá. Sajnálatos körülmény, hogy ezen eminens jelentőségű kérdés nyolc hónapig nem volt megoldható és most már török-szakad, 4 hét alatt formába kell önteni. Ismeretes, hogy a provizórium az év végén 9 hónapra állapított meg, akkor ez túl-hosszú időnek tetszett, most pedig úgy tűnik fel, hogy túlrövid volt, mert hisz már végére járunk és ma még sejtelmünk sincs róla, vajjon a főakadály — a borvám — el van-e végleg hártva? Úgy látszik, az olaszok abban spekulálnak, hogy az utolsó percben majd valami engedményt képesek lesznek kiszorítani, mert hisz a magyar és osztrák megbízottaknak meg lesz az a mentségük, hogy utolsó percig tartották magukat, a szerződésnélküliség kockázatát pedig nem merték elvállalni. Mi bízunk benne, hogy a magyarországi kiküldöttek, ismerve az országos közhangulatot, semmiféle külpolitikai machináció által nem engedik magukat befolyásolni és a kormány annak tudatában, hogy bármely engedmény a magyar képviselőház elutasítását vonná maga után, csak a teljes vámtarifával fog megelégedni. Jogosan türelmetlenkedő birtokostársainkat pedig, akik szeretnék tudni, hogy mily áron tartásuk mustjukat, borukat, azt ajánljuk, hogy a baljóslatú hírek által ne befolyásoltassák magukat, mert akárhogy üt is ki az új szerződés, a szomorú terméskilátások mellett a bor árának okvetlenül emelkednie kell.

Megszüntetett állami szőlőtelepek. A szőlőrekonstrukció közeli és egyes vidékeken való teljes befejezését jelenti, hogy a földművelésügyi miniszter az állami szőlőtelepek egy részét megszünteti. Újabb megszüntet a következő telepek: Léva, Esztergom, Tesmag, Romhány, Margitta, Örvénd, Zsidve, Szentendre, Szeleskút, Modor és Gyöngyös községben levők. Ezeknek egy részét az érdekelt községek hasonló rendeltetéssel fogják föntartani.

Magyar Bortermelők Középponti Szövetkezte. Gazdasági életünk több kiváló képviselőjének aláírásával lelkes főhivás jelent meg a Magyar Bortermelők Középponti Szövetkezetének alapítása tárgyában. A Szövetkezet célja: a) A hazai borok és borpárlatok okszerű termelésének, kezelésének és értékesítésének elősegítése. b) Hitelnyújtás és hitelközvetítés a tagok boraira. c) A bor-

Én: Ez valóban nagyszerű!

A hivatalnok: Nincs mit tenni ellene.

Én: Uram, én miről sem akarok tudni. Lemondok az örökségről.

A hivatalnok: Ezt megteheti. De figyelmeztetem, hogy ha ön nem örökös, akkor adós lesz.

Én: Hogyan?

A hivatalnok: Igen egyszerűen. Vagy az egyik, vagy a másik. Ön vagy tartozik 15,000 frankkal, vagy nem. Ha nem tartozik az kellemes önre nézve, de akkor fizesse azt meg, a mivel az államnak tartozik; ha ellenben tartozik a 15,000 frankkal, fizesse azt meg és azzal vége a dolognak. — — —

Ezt beszélt el La Brige úr s erősen törölgötte izzadó homlokát.

Aztán hozzátette még:

— Így esett meg velem az a szörnyűség, hogy miután 20 éven át adósa voltam in partibus egy csak képzeletbeli hitelezőnek, most tényleg adós vagyok abban a pillanatban, a mikor semmivel sem vagyok adós.

eladás közvetítése a termelők és kereskedők között. d) A magyar bor kivételének előmozdítása. e) Szakértő pincemesterek és pincemunkások kiképzése. f) Vidéki pinceszövetkezetek szervezésének s azok működésének gyámolítása. A Szövetkezetnek akár alapító, akár rendes tagja lehet: a) az államkincstár, b) minden önálló magyarországi bortermelő (kiskorúak gyámjuk, gondnokság alatt állók gondnokuk által képviselve), c) vidéki pinceszövetkezetek, d) gazdasági, szőlészeti, borászati egyesületek, e) törvényhatóságok, községek és hegyközségek. A szövetkezet igazgatósága kivételesen megengedheti, hogy a szövetkezet iránt érdeklődő más egyének, testületek vagy jogi személyek is tagjai lehessenek a szövetkezetnek. A belépni szándékozók szeptember 30-áig jelentkezhetnek az alapító bizottságnál (Budapest, Gorove-u. 2.).

Borkivitelünk Amerikába. Chikagói főkonzulátusunk utolsó jelentéséből minket a következő részletek érdekelnek: Magyar borok az amerikai piacokon jól vannak bevezetve; egyes borfajok mint különlegességek ismeretek és magasabb árban kelnek el, mások pedig az ott élő magyarok közt kedvelt és keresett cikkek. A magyar borok kivitelét a meglévő összeköttetések gondos ápolása, megfelelő angolnyelvű hirdetés és próbapalackok (1/2) kiküldése által lehetne emelni. E célra ajánlatos volna még a kiszállítandó bor elnevezésének helyes megválasztása, hosszú cégfelírások kerülése és a palackokra alkalmazandó címkék és felírásoknak angol nyelvben való kitétele.

A bortermelés fokozása. A magyar szőlősgazdák országos egyesülete 300 koronás pályadíjat tűzött ki erről a kérdéstről: a bortermelés fokozása. A pályázatra igen sok pályamű érkezett.

Borkiviteli kilátások Szerbiába. Dr. Horváth Ödön, a kereskedelmi miniszter belgrádi szaktudósítója a Szerbiába való borkivitelre nézve azt írja, hogy az megint emelkedőben van. Sajnos, kereskedőink nem a mi, hanem olasz, görög és török borokat importálnak, nekünk ezekhez csak annyi közünk, hogy a bor Fiumén át és fumei kereskedőktől kezelve kerül a Balkánra. Mindazonáltal saját termelési borainknak is emelkednek a kilátásai. A belgrádi bornagykereskedők állítása szerint a mi boraink a fent említettekhez mérve nagyon gyengék ugyan, de finomabb boraink az idén nagyobb mennyiségben keltek, mint tavaly és annakelőtte, sőt jobb árakat is érhetnek el. A belgrádi borkereskedőknél az idényre több olyan magyar cég, mely már évekkkel azelőtt lemondott a szerb üzletről, bejelentette látogatását, ami annak a jele is, hogy boraink chanceai mindenesetre emelkedtek. A szerbiai borszükséget összesen — ami az importot illeti — 250—300 vagon közt váltakozik.

Alsó-ausztriai országos borpince. Az alsó-ausztriai helytartóság szőlészeti előadója Mayer választmányi tag a tartományi választmány legutóbbi ülésében azt indítványozta, hogy a választmány rendelje el egy országos borpince felállításának előkészítését, olyformán, hogy a tartománygyűlés legközelebbi ülészakában kész tervezetet lehessen bemutatni és az országos borpince még az új kereskedelmi szerződések életbe lépté előtt be legyen rendezve. A tartományi választmány az indítványt elfogadta.

PINCÉREK ROVATA.

Szégyen.

A Kisvendéglős augusztus 20-iki számában ezeket írtam: Engem a M. O. P. E. működése anno 1904. kezd megnyugtatni, mivel igazgatóságának és választmányainak egy részét a *reformpárt* szolgáltatta. Nohát kérem, az én reményeim kezdenek foszladozni. Miért? Ime kifejtem, csak figyelmet kérek.

Magyarország belügyminiszteri bársonyszékének különböző gazdái mondjuk: feloszlattak 99 munkás szakegyületet. Az érdekelt munkások 1900-ban megalakították a századiakat. A hatóság 10 év alatt betiltott 999 munkásgyűlést és lám, a munkások csak nemrég tartottak egy igazán impozáns népgyűlést. Elkoboztak 150 röpiratot, letartóztattak ugyanannyi munkást és sajtópört indítottak mégegyszerannyi munkás-szaklap ellen. És mégis ma Magyarországon a pincérek kivételével minden munkás bir *szakegyülettel*, minden munkásosztálynak van szaklapja, mindenik tart népgyűlést és jobban van szervezve, mint maga a hadsereg.

Nos, pincér *urak*, le azzal a kalappal! Ezek az emberek aztán igazán tiszteletet érdemelnek.

A munkásokról beszélek; veszem tehát a vasmunkást és azt kérdezem ezek után: tudja-e a vasmunkás azt, hogy mi a társadalom; van-e társadalmi állása és tekintélye; rabszolgának érzi-e magát; vagy mit érez akkor, mikor a hatóság emberei jogát eltiporva, meghátrál fellázadt önértetének demonstrációjától, ugyanarra, hogy maga a piros bársonyszékek minisztere is belesapad; van-e politikai érettsége; vissza köszön-e néki munkaadója; van-e joga, igazsága a bíró előtt; van-e hatalma, ereje, hogy minden igazságtalanságot megtoroljon, melyet valamelyik nyomorult embertársa akar a szemé közé vágni; jutalomért, gyalázatos borralvalóért dolgozik-e?

Ezekre kérek feleletet!

Am tessék azt megmondani szombat este egy vasmunkásnak, hogy ő a vasárnapját meg nem érdemelte; akár csak a sarki csemege-kereskedő szakácsnéja a *kimenőt*, kinek kozmás lett a főzeléke. Am tessék azt megmondani neki, hogy a szabadnapja jogtalan követelés. Hogy munkaidejének szabályozása hülyeség. Hogy együletének szociális politikája gyermekjáték. Hát kérem, én nem állok elébe; ezeket kérdezze meg Géczy Kálmán és a Vendéglősök Lapja, ők a pincérek érdekei örei.

De lássunk tisztán. A V. L. megtámadta a M. O. P. E.-t és azt egy összetörtött hajóhoz hasonlította. Hogy az agyonsanyargatott pincérek országos egyesülete kezd nem veszelés lenni, szinte örjöngésbe hozta örömben. Olvassátok, pincérek, a hajótok összetört. Én mondom ezt nektek, ki vagyok és voltam a ti barátotok mindöröktől örökké fogva ámen. Az országos hivatalos lap természetesen védelmére kelt az egyesületnek. Most kiáll egy férfi a porondra, mint elnök és azt mondja: tudom, hogy az én egyuletem lapja megtámadta az ellenség lapját, de ezzel csak alkalmat akartam adni arra, hogy az ellenfél lapja, dacára annak, hogy nem az én egyuletem érdekét képviseli, mégis be tudja bizonyítani, hogy annak az osztály érdekének, amelynek az élén állok, ő is egyik hű öre. Péter a Pált arcon üti csupán azért, mert az *érdekét* a szívén hordja. Saját lapomat hátterbe szorítom és az ellenségnek adok igazat. Mert mi köze a V. L.-nak a pincérek érdekéhez? Hát a Pincérek Lapjának köze van a vendéglősök érdekéhez? A V. L. a vendéglősök érdekét képviseli, a pincéreknek *szociális* ér-

deke pedig homlokegyenest ellenkezik a vendéglősök *antiszociális* érdekével. Az én halálos ellenségem legyen a hű ör, hogy én nyugodtan hajtsam álomra fáradt testemet? No hát, kérem, most tessék ám örülni. Mert van nekem egy házam. Egy elcsappott házi-szolgalm boszúból felgyújtja és mikor kérdőre vonják, azt feleli: hja kérem, nehogy az a *rossz ház* összedüljön és ártatlan embereket maga alá temessen, hát felgyújtottam. Én pedig sietve kitárom reszkető karom s egy csókot nyomok becses homlokára és megkérem, hogy az én érdekeimnek legyen szives tovább is hű öre maradni. Tessék most egy új házat építeni; mert ugyebár Géczy Kálmán úr, az egyesület elnöke beismeri, hogy ő egy összetörtött hajónak a kapitánya.

Tetszik ezt érteni?

Ki menekül egy összetörtött hajóra? Hol az a híres reformpárt, aki kivenné a kormányrudat a hivatlan kapitány kezéből? Ok-e ez arra, hogy minden józan eszű pincér távol maradjon az egyesülettől? Ok-e ez arra, hogy szegyeljük magunkat? Hogy féltünk az egyesületet igazi hivatásának teljesítésétől? Mert nem ám csak a helyközvetítés megoldása egy szociális egyesület egyedüli hivatása. A pincérkérdés nem egyedül a helyközvetítés kérdése! Most kérek hasonlatot a vasmunkással szemben.

Ezek a jelenségek határtalanul nevetséges világot vetnek a pincérek műveltségére. Szervezkednek és az önműködés legalacsonyabb lépcsőfokán megállanak. Óvatosan felépítenek egy egyesületet. Rájönnek a vezetőség egyeseinek csalásaira; tehát elcsapják és reformálják egy újjal. A pincérek bíznak a reformpárt ellenőrzésében és ime, a reformpártból kialakult vezetőség annyiba veszi a párt *életét*, mintha azok nem is lettek volna. Elvhűség nincs, tehát nincs összetartozandóság érzéke. Következetesség nincs, de van türes láрма. Cél nincs. Komolyság nincs. Felelősség nincs. Mi van akkor hát? Szégyen!

Am a munkásokról beszélek; veszem most a pincérmunkást és azt kérdelem ezek után: tudja-e a pincér azt, hogy mi a társadalom; van-e társadalmi állása, tekintélye; rabszolgának érzi-e magát; vagy mit érez akkor, mikor egy vendége ártatlanul leszamarazta és főnöke *ezért* kitessékeli; van-e politikai érettsége; van-e joga, igazsága ilyen esetekben a bíró előtt; van-e szabadnapja; fizetése; van-e hatalma, ereje, hogy a szemeközé vágott brutálításokat megtorolja; jutalomért, gyalázatos borralvalóért dolgozik-e?

A macska fölkarolja a kezéd, pedig csak szőrét akartad visszafelé simogatni. A láncra vert eb a fogait csikorgatja, ha vásott gyerek mérgesíti.

A pincér, ha kiszolgált és te leszamaraztad, felsegíti kabátodat. Utánozhatatlan grandezzaal bekanyarítja a borralvót. Előkelő meghajtással és fülbemászó hangon feléd fuvolázza: kisztihand.

Hála ég, vannak kivételek; én a kivételekhez is beszélek. Siketeknek nem szoktak magyarázni.

Am igen. A pincérnek jól kell viselni magát. Szép csendesesen. Tiszta fehér vagy fekete nyakkendő. Szép sima gallér és mérészen szabott frakk. Vigyázni kell, hogy a bajusz ne legyen túl nagy. Az arc komoly, két mil metert mosolyba játszó. A lépés kimért, kissé láncra hajló, akár csupa hímes tojás volna a kisubickolt padlózat. Hát ezt tetszik érteni? Ez a XX-ik század társadalmának felfogása Magyarországon.

Nehéz elképzelni, hogy a M. O. P. E. jelenlegi vezetősége alatt mi vár még a pincérekre. Sokat szidták a feloszlott szakegyületet. Kérkedve hirdették, hogy annak szociálisizmusa akadályozza a termékenyítő munkát

azt tapasztaljuk, hogy támogatás helyett újabb és újabb terhekkel lepik meg a vendéglősök révén a magyar bortermelőket. Mert indirekt a bortermelőt érinti minden a vendéglősökre mért csapás. Mert ha a vendéglős a bort fogyasztó közönséggel pótolhatja a ráért terheket, amint hogy pótolhatnia kell is, vele a közönséget a pálinkaivás felé hajtja, ami azt a természetes eredményt szüli, hogy az amúgy is kicsiny borfogyasztást hazánkban mintegy vállvetve még kisebbre szorítjuk. És míg a borfogyasztás az újabb terhek által tényleg kisebbedik, oly arányban növekedik a pálinkafogyasztás, ahelyett, hogy ezt kormány- és mindenféle rendelettel korlátozni kellene.

A pálinkafogyasztás növekedése, terjedése ellen az ország minden lelkiismeretes polgárával mi vendéglősök törekedünk minden erőnkön. Jóllehet, hogy ez iránybani törekvésünk a jövőben is kárba vész, de az eddigi kudarcok adjanak új erőt a további munkálkodásra és amikor csak alkalom kínálkozik, ezt a kormányval is éreztessük.

Mellőzzük a sörkartellt.

(S) E fontos ügyet állandóan kell napirendben tartanunk addig, míg a sörkartell megszüntetését teljesen el nem értük. Dacára, hogy e siker eléréséhez kartársaink nagy részvéte következtében biztos kilátásaink vannak, a kérdéshez való még hátralevő megjegyzéseinket nem szabad elmulasztanunk. A mozgalomban való részvételhez szükséges tájékozódást kell azon szaktársaknak nyújtaniunk, akik egyik-másik kérdéssel még tisztában nincsenek. Ily kérdések egyike pl. az, hogy a sörkartell megszüntetésére indított mozgalomhoz kivétel nélkül minden vendéglős csatlakozhatik a nélkül, hogy valamely ipartársulatnak tagja volna. E mozgalom semmiféle ipartársulattal sem áll összeköttetésben és így azok a kartársak, akik nem is tagjai valamely ipartársulatnak, a mozgalomban részt vehetnek, mert e mozgalom nem egyesületi vagy ipartársulati akció, hanem kizárólag a vendéglősöknek a sörkartellől való megszabadítása céljából indult meg.

Ezen elodázhatatlan és nagy életsükségletet képező mozgalmat mi lapunk útján kizárólag a kartársak érdekében indítottuk, a kartársak érdekeit kívánja tehát a Kisvendéglős szolgáltni, a midőn sorompóba szöli a az ország összes vendéglősait: a fővárosiakat úgy, mint a vidékieket.

Egyetlen vendéglős neve se hiányozzék a jelentkezéseket tartalmazó aláírási íven, mert saját maga és az általánosság érdeke ellen követ el megbocsáthatatlan bünt az, aki könnyedén fogja fel e mozgalmat, amelynek megindításához sok idő kellett. Ha tehát végre megindult e mozgalom és abba a csapásba is eljuthatott már, ahonnan a diadal felé vezető útra térhetünk, telve reményekkel és ama biztos tudattal haladjunk, hogy a kartell-től való szabadulást ezúttal keresztül is vihetjük. A történelem fényesen igazolja, hogy minden igaz ügyet lehet diadalra juttatni és a diadal elérése mindenkor csak a népek akaratától, kitartásától, főleg pedig szívós összetartásától függött. Összetartással, vállvetett munkálkodással mindent elérhetünk. A jelen küzdelemben különben sem szenvedhet kétséget, hogy az ország minden vendéglősének óhaja nyilvánul és e közös óhaj teljesítéséhez minden vendéglős részt fog venni.

A második dolog, amire e mozgalomban a kartársakat figyelmeztetnünk kell, az a körülmény, hogy tévesen hiszik némelyek, miszerint a sörkartellelles mozgalmat rosszkor indítottuk, mert most nem a sör-szezon előtt állunk. De szakembernek tekintetbe kell venni azt is, hogy a sörkészítéshez, illetve annak kiméréséhez való előállításához hat hónapra van szükség és így igenis a legalkalmasabb időt választottuk arra, hogy a kartell-től megszabadulva, szükségletünket az új sörgyártól fedezhessük. Ezen kartellen kívül álló sörgyár megkívánja, hogy a szükséges sörmennyiséget vele minél előbb ismertessük, hogy az előjegyzett mennyiséget előre készíthesse és a szezon beálltakor az előjegyzett mennyiséget pontosan szállíthassa. A pontos szállításra pedig mi, a mozgalom vezetői is gondot fordítunk, nehogy a készületlenségéből fejtelenség álljon elő.

Védelmazzuk a kartársak érdekeit minden tekintetben. Állandó őrrei vagyunk érdekeik óvásában és így teljes bizalommal nézhetünk mindnyájan jobb jövő elé. A sörkartell-től való szabadulás után súlyos lidércnyomástól szabadulunk és e tehernek eltávolítása után több óvatossággal, több tapasztalattal fogjuk szabad águnkat a jövőben védelmezhetni.

BORGAZDASÁGUNK.

Az olasz szerződési tárgyalások. Az Olaszországgal kötendő kereskedelmi szerződések ügye még mindig nem dőlt el és a szőlőtermelő közönség ideges érdeklődéssel várja, mi sors vár rá. Sajnálatos körülmény, hogy ezen eminens jelentőségű kérdés nyolc hónapig nem volt megoldható és most már török-szakad, 4 hét alatt formába kell önteni. Ismeretes, hogy a provizórium az év végén 9 hónapra állapított meg, akkor ez túl hosszú időnek tetszett, most pedig úgy tűnik fel, hogy túl rövid volt, mert hisz már végére járunk és ma még sejtelmünk sincs róla, vajjon a főakadály — a borvám — el van-e végleg hártva? Úgy látszik, az olaszok abban spekulálnak, hogy az utolsó percben majd valami engedményt képesek lesznek kiszorítani, mert hisz a magyar és osztrák megbízottaknak meg lesz az a mentesgük, hogy utolsó percig tartották magukat, a szerződésnélküliség kockázatát pedig nem merték elvállalni. Mi bizunk benne, hogy a magyarországi kiküldöttek, ismerve az országos közhangulatot, semmiféle külpolitikai machináció által nem engedik magukat befolyásolni és a kormány annak tudatában, hogy bármely engedmény a magyar képviselőház elutasítását vonná maga után, csak a teljes vámtarifával fog megelégedni. Jogosan türelmetlenkedő birtokostársainkat pedig, akik szeretnék tudni, hogy mily áron tartásuk mustjukat, borukat, azt ajánljuk, hogy a baljósatú hírek által ne befolyásoltassák magukat, mert akárhogy is it is az új szerződés, a szomorú terméskilátások mellett a bor árának okvetlenül emelkednie kell.

Megszüntetett állami szőlőtelepek. A szőlőrekonstrukció közeli és egyes vidékeken való teljes befejezését jelenti, hogy a földművelésügyi miniszter az állami szőlőtelepek egy részét megszünteti. Újabb megszüntet a következő telepek: Léva, Esztergom, Tesmag, Romhány, Margitta, Örvénd, Zsidve, Szentendre, Széleskút, Modor és Gyöngyös községben levők. Ezeknek egy részét az érdekelt községek hasonló rendeltetéssel fogják föntartani.

Magyar Bortermelők Középponti Szövetkezete. Gazdasági életünk több kiváló képviselőjének aláírásával lelkes főhívás jelent meg a Magyar Bortermelők Középponti Szövetkezetének alapítása tárgyában. A Szövetkezet célja: a) a hazai borok és borpárlatok okoszerű termelésének, kezelesének és értékesítésének elősegítése. b) Hitelnyújtás és hitelközvetítés a tagok boraira. c) A bor-

fizetési meghagyást kaptam, hogy nyolc napon belül fizessék a kincstárnak 1725 frankot.

A legnagyobb mértékben elcsudálkozva, omnibuszba ültem és hajtattam a pénzügyi igazgatósághoz.

Ilt a következő párbeszéd támadt:

Én (bedugva orromat egy fakorlón): Pénzügyi biztos úr, házmasterem ma ezt a meghagyást adta át nekem.

A hivatalnok: Nos, mit akar?

Én: Nos, én nem tudom, mit jelentsen ez, mert nincs a földön senki, akinek én taroznám.

A hivatalnok: Ön téved, uram, mert 1725 frankkal adós.

Én: Én-e?

A hivatalnok: Igen, ön!

Én: Miért?

A hivatalnok: Azért, mert Chassieux úr 15,000 frankot hagyott önre, s addig nem juthat hozzá, míg a 11½ percent örökségi adót meg nem fizeti.

Én: Biztos úr, bátor vagyok önt figyel-

meztetni, hogy nekem egy krajcár sem jut az örökségből. Elhunyt barátom mindössze spongyát tett az adósságomra; azt hiszem ebbe senkinek sincs beleszólni valója.

A hivatalnok: Bizonyára nincs, de ön mégis csak örökös s a leginkább megadóztatandó, mert az elhúnyttal semmi rokonságban nem áll. Ön örökölt 15,000 frankot, mely az által jut a tárcájába, hogy nem kell onnét kivennie.

Én: Engedje meg...

A hivatalnok: Az államnak jogai vannak, melyeket nem adhat föl.

Én: De az is kétségtelen, hogy a boldogult minden korlátozás nélkül elengedni akarta adósságomat.

A hivatalnok: Az valószínű, de nem kellett volna megfélekednie, hogy a törvény által megszabott 11½ percentet ön helyett lefizesse.

Én: Tehát azt véli, hogy 1725 frank büntetést kellett volna e szegény embernek fizetni azért, hogy nekem 15,000 frankot ajándékozz?

A hivatalnok: Természetesen.

Én: Ez valóban nagyszerű!

A hivatalnok: Nincs mit tenni ellene.

Én: Uram, én miről sem akarok tudni. Lemondok az örökségről.

A hivatalnok: Ezt megteheti. De figyelmeztetem, hogy ha ön nem örökös, akkor adós lesz.

Én: Hogyan?

A hivatalnok: Igen egyszerűen. Vagy az egyik, vagy a másik. Ön vagy tartozik 15,000 frankkal, vagy nem. Ha nem tartozik az kellemes önre nézve, de akkor fizesse azt meg, a mivel az államnak tartozik; ha ellenben tartozik a 15,000 frankkal, fizesse azt meg és azzal vége a dolognak. — — —

Ezt beszélt el La Brige úr s erősen törölgette izzadó homlokát.

Aztán hozzátette még:

— Így esett meg velem az a szörnyűség, hogy miután 20 éven át adósa voltam in partibus egy csak képzeletbeli hitelezőnek, most tényleg adós vagyok abban a pillanatban, a mikor semmivel sem vagyok adós.

eladás közvetítése a termelők és kereskedők között. d) A magyar bor kivitelének előmozdítása. e) Szakértő pincemesterek és pince-munkások kiképzése. f) Vidéki pinceszövetkezetek szervezésének s azok működésének gyámolítása. A Szövetkezetnek akár alapító, akár rendes tagja lehet: a) az államkincstár, b) minden önálló magyarországi bortermelő (kiskorúak gyámjuk, gondnokság alatt állók gondnokuk által képviselve), c) vidéki pince-szövetkezetek, d) gazdasági, szőlészeti, borászati egyesületek, e) törvényhatóságok, községek és hegyközségek. A szövetkezet igazgatósága kivételesen megengedheti, hogy a szövetkezet iránt érdeklődő más egyének, testületek vagy jogi személyek is tagjai lehessenek a szövetkezetnek. A belépni szándékozók szeptember 30-áig jelentkezhetnek az alapító bizottságnál (Budapest, Gorove-u. 2.).

Borkivitelünk Amerikába. Chicagói főkonzulatusunk utolsó jelentéséből minket a következő részletek érdekelnek: Magyar borok az amerikai piacokon jól vannak bevezetve; egyes borfajok mint különlegességek ismeretesek és magasabb árban kelnek el, mások pedig az ott élő magyarok közt kedvelt és keresett cikkek. A magyar borok kivitelét a meglevő összeköttetések gondos ápolása, megfelelő angolnyelvű hirdetés és próbapalackok (1/2) kiküldése által lehetne emelni. E célra ajánlatos volna még a kiszállítandó bor elnevezésének helyes megválasztása, hosszú cégfelírások kerülése és a palackokra alkalmazandó címkék és felírásoknak angol nyelvben való kitétele.

A bortermelés fokozása. A magyar szőlősgazdák országos egyesülete 300 koronás pályadíjat tűzött ki erről a kérdéssről: a bortermelés fokozása. A pályázatra igen sok pályamű érkezett.

Borkiviteli kilátások Szerbiába. Dr. Horváth Ödön, a kereskedelmi miniszter belgrádi szaktudósítója a Szerbiába való borkivitelre nézve azt írja, hogy az megint emelkedőben van. Sajnos, kereskedőink nem a mi, hanem olasz, görög és török borokat importálnak, nekünk ezekhez csak annyi közünk, hogy a bor Fiumén át és fiumei kereskedőktől kezelve kerül a Balkánra. Mindazonáltal saját termelési borainknak is emelkednek a kilátásai. A belgrádi bornyagykereskedők állítása szerint a mi boraink a fent említettekhez mérve nagyon gyengék ugyan, de finomabb boraink az idén nagyobb mennyiségben keltek, mint tavaly és annakelőtte, sőt jobb árakat is érhetnek el. A belgrádi borkereskedőknél az idényre több olyan magyar cég, mely már évekkal azelőtt lemondott a szerb üzletről, bejelentette látogatását, ami annak a jele is, hogy boraink chanceai mindenestre emelkedtek. A szerbiai borszükséget összesen — ami az importot illeti — 250—300 vagon között váltakozik.

Alsó-ausztriai országos borpince. Az alsó-ausztriai helytartóság szőlészeti előadója Mayer választmányi tag a tartományi választmány legutóbbi ülésében azt indítványozta, hogy a választmány rendelje el egy országos borpince felállításának előkészítését, olyformán, hogy a tartománygyűlés legközelebbi ülészakában kész tervezetet lehessen bemutatni és az országos borpince még az új kereskedelmi szerződések életbe lépté előtt be legyen rendezve. A tartományi választmány az indítványt elfogadta.

PINCÉREK ROVATA.

Szégyen.

A Kisvendéglős augusztus 20-iki számában ezeket írtam: Engem a M. O. P. E. működése anno 1904. kezd megnyugtanni, mivel igazgatóságának és választmányainak egy részét a *reformpart* szolgáltatta. Nohát kérem, az én reményeim kezdenek foszladozni. Miért? Ime kifejttem, csak figyelmet kérek.

Magyarország belügyminiszteri bársonyszékének különböző gazdái mondjuk: felozlattak 99 munkás szakegyletet. Az érdekelt munkások 1900-ban megalakították a százdíjakat. A hatóság 10 év alatt betöltött 999 munkásgyűlést és lám, a munkások csak nemrég tartottak egy igazán impozáns népgyűlést. Elkoboztak 150 rőpiratot, letartóztatni ugyanannyi munkást és sajtópört indítottak megegyeszerannyi munkás-szaklap ellen. És mégis ma Magyarországon a pincérek kivételével minden munkás bir *szakegylettel*, minden munkásosztálynak van szaklapja, mindenik tart népgyűlést és jobban van szervezve, mint maga a hadsereg.

Nos, pincér *urak*, le azzal a kalappal! Ezek az emberek aztán igazán tiszteletet érdemelnek.

A munkásokról beszélek; veszem tehát a vasmunkást és azt kérdezem ezek után: tudja-e a vasmunkás azt, hogy mi a társadalom; van-e társadalmi állása és tekintélye; rabszolganak érzi-e magát; vagy mit érez akkor, mikor a hatóság emberei jogát eltiporva, meghátrál fellázadt önértetének demonstrációjától, ugyannyira, hogy maga a piros bársonyszék minisztere is belesapad; van-e politikai erettsége; vissza köszön-e néki munkaadója; van-e joga, igazsága a bíró előtt; van-e hatalma, ereje, hogy minden igazságtalanságot megtoroljon, melyet valamelyik nyomorult embertársa akar a szemé közé vágni; jutalomért, gyalázatos borralalóért dolgozik-e?

Ezekre kérek feleletet!

Am tessék azt megmondani szombat este egy vasmunkásnak, hogy ő a vasárnapját meg nem érdemelte; akár csak a sarki csemege-kereskedő szakácsnéja a *kimenőt*, kinek kozmás lett a főzeléke. Am tessék azt megmondani neki, hogy a szabadnapja joggalán követelés. Hogy munkaidéjének szabályozása hülyeség. Hogy egyletének szociális politikája gyermekjáték. Hát kérem, én nem állok elébe; ezeket kérdezze meg Géczy Kálmán és a Vendéglősök Lapja, ők a pincérérdekek igazi őrei.

De lássunk tisztán. A V. L. megtámadta a M. O. P. E.-t és azt egy összetörött hajóhoz hasonlította. Hogy az agyonsanyargatott pincérek országos egyesülete kezd nem veszeljes lenni, szinte örjöngésbe hozta örömben. Olvassátok, pincérek, a hajótok összetört. Én mondom ezt nektek, ki vagyok és voltam a ti barátotok mindörökké örökké fogva ámen. Az országos hivatalos lap természetesen védelmére kelt az egyesületnek. Most kiáll egy férfi a porondra, mint elnök és azt mondja: tudom, hogy az én egyetem lapja megtámadta az ellenség lapját, de ezzel csak alkalmat akartam adni arra, hogy az ellenfél lapja, dacára annak, hogy nem az én egyetem érdekét képviseli, mégis be tudja bizonyítani, hogy annak az osztály érdekének, amelynek az élén állok, ő is egyik hű őre. Péter a Pált arcon üti csupán azért, mert az *érdekét* a szíven hordja. Saját lapomat hátterbe szorítom és az ellenségnek adok igazat. Mert mi közre a V. L.-nak a pincérek érdekéhez? Hát a Pincérek Lapjának közre van a vendéglősök érdekéhez? A V. L. a vendéglősök érdekét képviseli, a pincéreknek *szociális* ér-

deke pedig homlokegyenest ellenkezik a vendéglősök *antiszociális* érdekével. Az én halálos ellenségem legyen a hű őre, hogy én nyugodtan hajtsam álomra fáradt testemet? No hát, kérem, most tessék ám örülni. Mert van nekem egy házam. Egy elcsapott házi-szolgám boszúból felgyújtja és mikor kérdőre vonják, azt feleli: hja kérem, nehogy az a rossz ház összedüljön és ártatlan embereket maga alá temessen, hát felgyújtottam. Én pedig sietve kitéárom reszkető karom s egy csókot nyomok becses homlokára és megkérem, hogy az én érdekeimnek legyen szives tovább is hű őre maradni. Tessék most egy új házat építeni; mert ugyebár Géczy Kálmán úr, az egyesület elnöke beismeri, hogy ő egy összetörött hajónak a kapitánya.

Tetszik ezt érteni?

Ki menekül egy összetört hajóra? Hol az a híres reformpart, aki kivenné a kormányrudat a hivatlan kapitány kezéből? Ok-e ez arra, hogy minden józan eszű pincér távol maradjon az egyesülettől? Ok-e ez arra, hogy szegyeljük magunkat? Hogy féltünk az egyesületet igazi hivatásának teljesítésétől? Mert nem ám csak a helyközvetítés megoldása egy szociális egyesület egyedüli hivatása. A pincérkérdés nem egyedül a helyközvetítés kérdése! Most kérek hasonlatot a vasmunkással szemben.

Ezek a jelenségek határtalanul nevetséges világot vetnek a pincérek műveltségére. Szervezkednek és az önműködés legalacsonyabb lépcsőfokán megállanak. Óvatosan felépítenek egy egyesületet. Rájönnek a vezetőség egyesének csalásaira; tehát elcsapják és reformpart egy újjal. A pincérek bíznak a reformpart ellenőrzésében és ime, e reformpartból kialakult vezetőség annyiba veszi a *párt elveit*, mintha azok nem is lettek volna. Elvűség nincs, tehát nincs összetartozandóság érzéke. Következésség nincs, de van üres láma. Cél nincs. Komolyság nincs. Felölösség nincs. Mi van akkor hát? Szégyen!

Am a munkásokról beszélek; veszem most a pincérmunkást és azt kérdelem ezek után: tudja-e a pincér azt, hogy mi a társadalom; van-e társadalmi állása, tekintélye; rabszolganak érzi-e magát; vagy mit érez akkor, mikor egy vendége ártatlanul leszamarazta és főnöke *ezért* kitessékeli; van-e politikai erettsége; van-e joga, igazsága ilyen esetekben a bíró előtt; van-e szabadnapja; fizetése; van-e hatalma, ereje, hogy a szemeközé vágott brutálításokat megtorolja; jutalomért, gyalázatos borralalóért dolgozik-e?

A macska fölkarolja a kezét, pedig csak szőrét akartad visszafelé simogatni. A láncrea vert eb a fogait csikorgatja, ha vásott gyereket mérgesíti.

A pincér, ha kiszolgált és te leszamaraztad, felsegíti kabátodat. Utánozhatatlan grandezzaal bekanyarintja a borralalót. Előkelő meghajtással és fülbemászó hangon feléd fuvalazza: kiszitihand.

Hála ég, vannak kivételek; én a kivételekhez is beszélek. Siketeknek nem szoktak magyarul.

Am igen. A pincérnek jól kell viselni magát. Szép csendesen. Tiszta fehér vagy fekete nyakkendő. Szép sima gallér és merészen szabott frakk. Vigyázni kell, hogy a bajusz ne legyen túl nagy. Az arc komoly, két mil metert mosolyba játszó. A lépés kimért, kissé láncrea hajló, akár csupa hímes tojás volna a kisubickolt padlózat. Hát ezt tetszik érteni? Ez a XX-ik század társadalmának felfogása Magyarországon.

Nehéz elképzelni, hogy a M. O. P. E. jelenlegi vezetősége alatt mi vár még a pincérekre. Sokat szidták a felozlatot szakegyletet. Kérkedve hirdették, hogy annak szocializmusa akadályozza a termékenyítő munkát

No hát, két és fél hónap óta nincs szakegylet. Beolvadt az országosba. Minden ügy történt, ahogy Olmosiék akarták. Hol a termékenyítés? Abban áll ime a M. O. P. E. termékenyítő munkája, hogy 30 ezer pincér igazságát ostobán ki hagyják nevetni.

Boór Jenő.

Utazás a M. O. P. E. körül.

Vége a nagy harcoknak, az Országos Pincér-egyesület vezetősége, ha nem is tisztességes uton, — de elérte azt, hogy a parányi reform-pártot ügyes sakkhuzással legyőzte. Ezen sakkhuzás annyiból állott, hogy a vérmesebb száju reformistákat kizárta, a gyöngébbeket pedig szép szóval iparkodtak megnyerni, de voltak sokan, kik butaságból adták be a derekukat.

Az igazi reformistákat, kik előtt a cél, az eszme lebegett — nem lehetett csalafintasággal eltántorítani. Ők nyugodtan meg fogják várni a harsona riadóját, hogy ismét felvegyék a harcot a góg, a butaság és a classé keztyű ellen. Azok ellen, kik az *Élőddi* című cikkekre, *Hanisch Farkas*-féle röpiratra nyakig gombolódzkodtak be.

Ezen nagy és erős hadnak a fészke, amit köznyelven úgy hívnak, hogy *kártyabarlang*, a Szerecsen-utcában van. Itt építik Olmosiék a légvárakat és itt iparkodnak a «Mope»-t a végromlástól megmenteni — szemfényvesztéssel. A kiváncsiság engem is ide vezérelt, hogy meggyőződjek Olmosi József nagy garrral hirdetett sakkhuzásáról, a Mope célszerű berendezéséről. Kezdjük a ruhatáron, ez egy sötét keskeny szoba, mi egyszersmind bejárat is, ez nem érdekel, menjünk tovább, a billiárd terembe, ez egy oly terem, hol három billiárd szépen megférne benne és elég is volna, de a kávé éllemessége folytán hét darabot állítottak be s így szinte ferőtözött a levegő benne, mert nem szabad elfeledni, hogy a golyók reggeltől estig szünet nélküli szaladnak és a játékosokon kívül a kibicék töltik meg a termet. Innen balra van a kártyaszoba, az Országos Pincéregyesület kávé-szobája a fő jövedelmi forrása, mert ha nem csalódom, legalább is százan játszanak itt, mind személyenkint 20 fillérrel számítva, kitesz 20 koronát, ezek változnak naponkint kétszer, tehát a végösszeg ezen egy teremben 60, mond hatvan korona, mi tekintélyes jövedelem egy pincéregyesület kávé-szobájának. A terem a legprimitívbb berendezéssel van felszerelve. Kártyaasztal kártyaasztal mellett, zsufolásig tömve játszókkal és kibicékkel, széjjel nézve kerestem oly kartársat, ki újság-olvasással tölti az idejét, sajnos, ezt itt nem lehet látni. Menjünk ki a kártyabarlangból s keressük fel az olvasótermet, ott talán kevesebben lesznek s nyugodtan elolvashatunk a szaklapokat és a *Népszavát*, a munkásokat felkaroló lapot.

Belétem és megdöbbentem. Nem olvasóteremben, hanem ismét kártyaodúban voltam, itt ép úgy, mint kiint nem olvasó pincérek, hanem kártyázókat találtam. Kerestem az újságokat, de csak 2—3 példányt láttam a napilapokból, a szaklapot, úgy látszik, az igazgatóság jónak látja nem a tagok rendelkezésére bocsájtani, ami különben Olmosira vall. Bátorságot vettem magamnak s a kávéstól a *Népszavát* kértem, amit külföldben nem a Nemzeti és Lipótvárosi kaszinóban szoknak tartani, hanem egy munkásegyesületben. A kávé iparkodott a kezeit mosni és kijelentette, hogy ami a lapokat illeti, az az igazgatóság körébe tartozik. Ez is Olmosiékra vall, a búsas jövedelmet egy vállalkozó vágja zsebre, a lapra való kiadást meg az egyesületre bízza.

Tehát ezért fizetünk mi pincérek tagdíjat, hogy egy élelmes vállalkozó játékbartlangja

révén vagyont szerezzen, az egyesület pedig az adósságba még jobban belemásson. Ez nem jól van így, nekünk ezt nem szabad tűrnünk, az ilyen egyesületet, melyben a vezetőség a pincérek előbbre haladására nem fektet súlyt, nekünk nem szabad pártolni, ki kell mondani — hogy pusztuljon az ilyen vezetőség és engedjen szabad mozgást a függetlenül gondolkozó, önérzetes pincéreknek.

Hátra volna még egy terem, a közvetítőiroda, de erről jobb már nem is szólni, mert az nem iroda, hanem egy ketrec hasonló az állatkerti ketrecekhez, csak hogy itt nincs tisztában az ember, hogy voltaképpen hol vannak az állatok, mert nézetem szerint azok a tisztviselők, kik belül reggeltől estig körmölnek, édes keveset tehetnek arról — hogy egy vad gondolkozású vezetőség ide zárta be őket, viszont a kinlevők is ártatlanok, mert ők kenyeret, munkát várnak.

Ezek tehát nem állatok, hogy most ki az állat, azt az olvasóközönségre bízom. De nem hagyhatom szó nélkül, hogy a *nagyságos tiltár ur* miért nem csináltat magának is ketrecet, akkor legalább őt is a ketrecben lehetne látni — dolgozni — így kereshetéd őt bármikor, sohasem találod, ha csak elsején a — fizetése felvételekor nem.

Ilyen körülbelül a Magyar Országos Pincér Egyesület. Nekünk ily egyesület nem kell, hanem igenis kell egy egyesület, mely függetlenül gondolkozó pincérekkel áll és szociális alapra van fektetve. A tisztelt főnökhöz is van egy szavam, azaz kérdésem. Mily egyesületet ohajtanának jobban, oly egyesületet-e, mely kártyabarlangot tart fenn, vagy egy olyant-e, melyben a pincérek szabadon gondolkoznak, a pincéri pályát nagygyá, hatalmassá, széppé és tekintélyesre akarják tenni. No tisztelt főnök urak, az utóbbit a szociálista érzelmű pincérek akarják kivívni és azt hiszem, akkor nem kell önöknek sem félni a szociálista pincérektől, mert hogy ha a pincér-pálya szép lesz, akkor a vendéglős és kávé mesterség is nemes lesz és nem kontárok, hanem szakképzett egyének lesznek az önök jelenlegi kartársai és utódjai.

Cismi Clos.

HIREK.

A marhahús ára lécsben. Egy kommuniké ezt mondja: A lapokban megjelent közlemény szerint számos mészáros becsületszóval kötelezte volna magát, hogy a marhahúsnál 10—20 fillér áremelést fog a minőséghez képest szeptember 1-től kezdve életbeléptetni, még pedig utalással az emelkedett marhára. Ezzel szemben a következőket kell konstatálni: A prima hízómarha ára az egész éven át a mai napig majdnem ugyanaz maradt észrevehető ingadozás nélkül, sőt inkább kissé csökkent, míg a jó középminőségű ára a legutóbbi három hónapban, különösen azonban augusztusban, 4 koronáig terjedő árcsökkenést mutat. Még jobban csökken a csekélyebb minőségű hízó vagy legelőállat, valamint a soványmarha ára, még pedig a csökkenés e fajknál mázsánként 8—10 korona. Csak a legutóbbi hétfői piacon mutatkozott véletlenül kissé gyengébb felhajtás következtében egészen minimális áremelkedés. Egészen véve a beszerzési ár ma mindenestre még csekélyebb, mint a múlt tavaszon. Ha a detail-húsárak mind a múlt mellett eddig nemcsak hogy nem csökkentek, hanem azoknak emelését kísérik meg, úgy ezt semmiesetre sem lehet megokolni a marhára emelkedésével.

Magyarország komlótermése. Általánosságban, mint minden mezőgazdasági növény, a komlóskertek is megsínylették az idei szárazságot. A lejtők ültetvényei többet szenvedtek,

a mélyebb fekvésű kertek üdébbek maradtak. Tíz-tizenkét nap óta sok helyen pusztítólag lépett föl a rézrozsda betegséggel komplikált komló-atka. Sok helyütt idő előtt kényszerültek a tobzolókat szedni.

Kézrekerült szélhámós. Veszedelmes szélhámóst tartoztatott le tegnap a fiemei rendőrség. Kemény Gézának hívják s pincér volt a fővárosban, ahonnan, 600 koronát sikkasztván a gazdájától, augusztus 17-ikén megszökött. Amint Fiuméba érkezett, egyik előkelő szállóban szobát bérelt s beírta a vendégkönyvbe, hogy Fiáth Andor bárónak hívják és Budapestről való. Néhány napig lakott ebben a szállóban, azután számlája kifizetése nélkül ellillant s egy másik szállóban vett lakást. Itt Pásztor Elemér bárónak írta be magát, de viselkedése feltűnővé tette s mikor kis csomagjával el akart lépni, följelentették és a rendőrség igazolásra szólította. Vallatásánál elmondta, hogy Kemény Gézának hívják s Debrecenből való. A gyanús ember kitételek a kinyomozására a fiemei rendőrség átnézte a köröző-leveleket, a melyekből kiderült, hogy az idegent csakugyan Kemény Gézának hívják, de nem debreceni, hanem losonci illetőségű.

Gyümölcskiállítás Baján. A bajai gyümölcsészeti egyesület Baján szeptember 17-től 20-ig bezárólag gyümölcs-szőlő- és szőlő-gazdasági cikkekből, bor, must, gyümölcspálinkából és kertgazdasági eszközökből kiállítást és vásárt rendez a bajai ipartestület nagytermében. A kiállításon résztvehet minden bajai és bajavidéki termelő. A bejelentési hatánapot szeptember 15-re, a kiállítandó tárgyak beküldése hatánapját 16-ikára tűzték ki. A kiállítás sikerének érdekében mérsékelt díjakat számítanak a kiállítóknak. A kiállítás vásárral lesz egybekötve, a melyet a kiállítási iroda közvetít. A kiállítás tartama alapszabályok az értékesítésről és a védekezésről előadásokat tartanak.

Elítelt borhamisító. A belügyminiszter Bürgner Fülöp pápai lakost mesterséges bor készítése miatt 30 napi elzárásra és 200 K pénzbüntetésre, behajthatatlanság esetén további 10 napi elzárásra; mesterséges bor forgalomba hozatala miatt pedig 300 K pénzbüntetésre, behajthatatlanság esetén 15 napi elzárásra ítélte. Kötelezte továbbá a 32 K borvizsgálati díj és a boritaladó lefizetésére. Végül a jogerős ítélet vádlott költségére közzéteendő.

A szakácsok köréből. A szakácsok körének, amint jelentették, a belügyminiszter megerősítette alapszabályait, minek folytán megtörténtek a választások a következő eredménnyel. Elnök: Mayer Lénárd, alelnök: Bauer Károly, jegyző: Szekrény Rezső, pénztárnok: Burghardt Pál. Választmányi tagok: Cherau Emile, Tóth Árpád, Ecker Jani, id. Huszár János, Daraba Mihály, Bauer György, id. Burger Gyula, Kávassy Károly. Pótagok: Scharrer István, Ebenhardt Antal. Elnörök: Dobos Károly, Schmidthoffer Vilmos.

Tokajit hamisító fiemei borkereskedő. A budapesti borellenőrző-bizottság a külföldi borok közül Abeles H. cég által a fiemei kikötőben gyártott bort mesterségesnek deklarálta, a meglévő készletek sóval való denaturálását s a már eladott bornak hektolitereként 200 korona árban való megtérítését mondta ki. A bizottság e szakvéleménye alapján fogja a fiemei rendőrkapitányság ez ügyben első fokú ítéletét meghozni. A fiemei kapitányság nyomozása alapján derült ki, hogy az Abeles Heinrich cég vámmentesgörgő borból, vámmentes mazsolával, cukorral és szeszszel állította elő azt a kotyvalékot, amelyet hosszú időn át Tokajer Kellerei Gesellschaft hangzatos cím alatt hozott tokaji aszúborként forgalomba. Csupán azóta kerül

a bor az Abeles Heinrich cég név alatt forgalomba, mióta az O. M. G. E. az ügyet nyilvánosságra hozta. A borellenőző-bizottság bebizonyítva látta, hogy ennek a külföldi cégnek üzemeiből a magyar kereskedelemnek semmi haszna sem volt, mert gyártmányai vámentes anyagokból készültek s valószínűleg az ellenőrzés kiküldése szempontjából mindig az osztrák vasutakon szállította el azokat, így még a magyar vasutak sem kerestek egy fillért sem.

Liszthamisítás méreggel. Veszedelemes hamisítás kezd terjedni a pékek között, azért tanácsos a gyanús kenyeret olykor-olykor megvizsgálnunk. Legveszélyesebb és legjobban üldözendő hamisítás, mely számos hollandi, belgiumi és francia sütődében évek hosszú sora óta alkalmaztatik s abban áll, hogy a kenyérfélesztésnél a liszthez, hogy mentől fehérebb kenyér süljön ki belőle, réz-sulfátot adagolnak. A kenyérben egyenletesen elosztott réz-sulfát csekély mennyisége erős, egészséges embernek komoly bajt nem okoz, hosszabb idő múltán azonban e mérge, különösen gyenge szervezetre, rombolólag hat. A réz-sulfátot a pékségéd rendszerint találomra meg gondolatlanul vagy gonoszszágból használja, nem törődve azzal járó komoly események lehetőségével. Nem lehet eléggé szigorú büntetést alkalmazni az ezen mérget a kenyérbe keverőkkel szemben, még az esetben sem, ha a legcsekélyebb mennyiség is használtatik. Vannak sütők, kik 200 kgr. kenyér sütéséhez megkívánó vízbe egy pálinkáspohárral öntenek réz-sulfátot, mások ugyanennyi vízbe $\frac{1}{100}$ literet használnak fel. Igaz ugyan, hogy — ha egyenletesen el van osztva — egy kgr. kenyérré csak igen csekély réz-sulfát jut, de, mint már említettük, csekély mennyiség is ártalmas lehet. Ezen hitvány hamisítás felismerésére igen egyszerű módszereket ajánl a »Journal d. Boul. et Conf.« című lap. A gyanús kenyér belére néhány csöpp sárga vérügsöt (ferrocyanium) öntünk. A hamisított kenyér néhány pillanat múlva vörössárga színt vesz föl. E módszernek az a hátránya, hogy száraz kenyérnél csak nehezen ismerhető fel a hamisítás.

A földművelésügyi miniszter a hegyvidéken. Beregszászról jelentik: Tallián Béla földművelésügyi miniszter legközelebbi ellátogat Beregvármegyébe, hogy egyrészt a szőlők miként való rekonstruálását, másrészt a hegyvidéki akció munkálkodását és annak eredményét megtekintse.

A Magyar Sörkereskedők Országos Egyesülete a megalakulás stádiumába jutott és az előkészítő-bizottság szetküldte az alapszabálytervezetet is. A Budapesten megtartott alakuló közgyűlést 1904. szeptember 5-én délután öt órakor előértekezlet előzte meg. Az alakuló közgyűlés szeptember 6-án délelőtt tíz órakor volt a következő napirenddel: 1. Elnöki megnyitó beszéd. 2. Az előkészítő-bizottság jelentése. 3. Sörkereskedők országos egyesülete alapszabály-tervezetének tárgyalása. 4. Az egyesület megalakulásának kimondása és a belépésre jelentkezettek tagokul felvétele. 5. Az egyesület választmányi, illetve igazgatósági tagjainak és tisztviselőinek megválasztása. 6. Indítványok. Az előértekezlet és az alakuló közgyűlés az országos kereskedelmi és iparszervezők helyiségében (V. Akadémia-utca 3.) folyt le.

A szepesmegyei szesztermelők válságos helyzete. Szárazság által előidézett inség válságos helyzetbe sodorta a szepesmegyei gazdasági szesztermelőket is, minthogy burgonyából és kukoricából ez idén nagyon súlyos termés várható. A termelők ennél fogva helyben nem juthatnak a szükséges nyersanyaghoz. A szesztermelők ennél fogva, hogy a szeszfőzés zavartalan folytatása ez idén is biztosítható, érdekelttségük alakultak és egy

fiumei kiviteli cégtől ezer vagon külföldi tengerit vásároltak. A szepesvármegyei gazdasági egyesület a válságos helyzet enyhítése végett fölterjesztést intézett a kereskedelmi miniszterhez szállítási díjkedvezmény engedélyezése iránt.

Mennyibe kerül a fegyencek eltartása? Az igazságügyi kormány az 1904. évre 2.339.372 koronát irányzott elő a fegyintézetek kiadására. Az előző évben 91.000 koronával több volt az előirányzat, mert most az igazságügyi miniszter arra számított, hogy a fegyenclétszám lényeges csökkenése következtében apadni fognak az ellátási költségek.

A cseh komlótermelés. Az osztrák földművelésügyi miniszter jelentése szerint Saaz vidékén már augusztus utolsó hetében betakarították a komlót. A termés 85.000 métermázsra, közepes szemű, de szép színű és kiváló minőségű. Németországban nagyon érdeklődnek és vettek is nagymennyiségű saazi komlót 50 kilogrammonként 240—270 korona áron. Rakonitz vidékén jó közepes a komlótermés. A minősége szinten igen jó és 240—280 koronával veszik. Az ausai járásban kisebb eredménye volt az aratásnak, a mennyiséget 40.000 métermázsra becsülik. A daubai járásban a termés 8000 métermázs a. Morvaországban is augusztus végén volt az aratás. A betakarított komló mennyisége 5000, holott a normális hozam 9000 métermázsra szokott lenni.

A spanyol paprika. A magyar paprika hamisítására újabban nagy mennyiségben szállítják a kellemetlen ízű spanyol paprikát. Egy szakértő így ír erről: »A spanyol paprika behozatala igen nagy kárt okoz kereskedelmünknek. Több vaggonnal érkezett ebből 1893 ban is Fiumén át részint Budapestre, részint Szegedre. Ez a paprika a kedvező vámtételek mellett, szállítási költséggel, elvámolva, kilogrammonként nem kerül többre, mint két korona. Ez a paprika ízénél fogva éppen a legjobb minőségű édes, kizerezt rózsapaprikának csínál konkurenciát, amelynek az elmúlt évi rossz termést véve alapul, kilója 4—5 koronába kerül. A spanyol paprika szép színű és különösen édes ízű és azért igen könnyen meg lehet vele tévesztetni a vevőközönséget. Megismerni csak paprikában szokatlanul kellemetlen édeses ízéről és kissé savanyú szagáról lehet. Lényegesen csak a főzés alkalmával lehet megkülönböztetni, mert itt kivált a szegedi ízletességével és zamatosságával. Lényegesen tartanók a szegedi paprika megvédését, mert hiszen ez is több, mint két millió korona értéket képvisel, amely a kistermelést boldogítja.«

Százharminc éves asszony halála. Orosz lapok írják, hogy Bialystock gyárvarosában augusztus 13-án Goldewska Rachel nevű asszony halt meg, aki a bialystocki zsidó hitközség anyakönyvi följegyzése szerint 130 esztendő volt. Az orosz újságok azt írják, hogy ez a hír nem nyári kacsa, hanem szavatolnak érte, mert meggyőződtek a valóságáról. A berlini lapok tréfásan jegyzik meg az orosz lapok erősködésére, hogy eihinnék az esetet, ha a 130 éves asszony nem lett volna zsidó.

Agyonverték a testvérüket. Nem a legjobb egyetértésben élt Szenttamason özvegy Tóth Mátyásné három unokája. Ugyanis az özvegy asszonyt a legfiatalabbik testvér, a Lajos, mindig pénzért zsarolta, hogy legyen miből mulatni. Ezt a két öregebb, János és Márton nevű testvér nem a legjobb szemmel nézte s mert Lajos még útította is az öreg asszonyt, kitétek a szűrés a közös lakásból, hol nagyanyjukkal együtt lakott. Ezen igen felmergesedett Lajos s forgópisztolylyal fölfegyverkezve kereste fel két testvérét. Azonban János és Márton élt a gyanúval. Mindkettő botokkal fölfegyverkezve várta öcsését. Ami-

kor közel ért hozzájuk, neki rontottak s a botokkal úgy agyba-főbe verték, hogy azonnal meghalt. Amikor a két testvér ily szörnyű módon végzett öcsésével, annak holttestét kocsira tették s beszállították a kórházba. A csendőrség a testvérgyilkosokat letartóztatta.

ÜZLETI HÍREINK.

Vendéglő-átvétel. Gürsch Gyula, a budai Politischer Greisler tulajdonosának fia, Rezső Mihály József-körúti vendéglőjét átvette. A jó iskolából kikerült új tulajdonos részéről ezen üzletben csak a legjobbat várhatni.

Vendéglő-megnyitás. Herhut János, a Wampetics-vendéglő volt kedvelt főpincére, zuglói bosnyák-utcai házában nyitott vendéglőt, mely vállalathoz sok szerencsét kívánunk.

Gazdát cserél a belváros egy régi sörháza. Puschnik Ferenc, volt bártfai vendéglős átveszi Elked Antal kecskeméti-utcai sörházát.

Nagykorcsmai árverés. Szár község nagykorcsmája, mely mézszárszékkal van összekötve, ezzel együtt árverés útján eladásra kerül.

KÜLÖNFÉLE KÖZLEMÉNYEK.

A megoperált vak ember. Nemrég hírül adták a lapok, hogy Glasgowban megoperáltak egy John Carruth nevű harminc esztendő embert, aki vakon született s most már az operáció következtében egész jól lát. John Carruth intelligens művelt ember, aki előre tudta azt, hogy ha majd szeme megnyílik, valósággal előzőnli majd őt a benyomások sokasága. Az angol lapok hasábkokat írnak a megoperált emberről s első impresszióiról.

John Carruth úgy nyilatkozott az orvosok előtt, hogy a látás a boldogság kulcsa s hogy ő csak most tudja megítélni, hogy mennyit ér az élet. Az első dolog egyébként amit mielőbb látni szeretett volna, a tenger volt. Barátai azonnal vonatra ültették és Greenockba kísérték. Útközben a vonat egy alagúton ment keresztül s kísérlőinek egyike ekkor azt kérdezte John Carruth-tól, hogy nem érzi-e magát most a sötétben ismét vak embernek?

— Az igaz, hogy nagyon sötét van, — felelt Carruth, de én nyitott szemmel mégis úgy érzem, mintha gyöngé világság volna. Önöknek sejtelmük sincs arról, mi az a sötétség; egészen más a vakember sötétsége.

Erdekes, hogy Carruth jóval előbb megérezte, hogy a tengerhez közelednek, mint útítársai és pedig rendkívül finoman kifejeződött szaglása és hallása segítségével. Mikor a vasuti állomásra a hajóra mentek, kíváncsian megnézték néhány szembejövő csinos fiatal asszonyt s azt a megjegyzést tette, hogy sok olyan holmit viselnek, a mire nincs okvelelül szükségük. Többek kérdezősködésére elmondotta, hogy arra már nem tud tisztán visszaemlékezni, hogy vakságában minőnek képzelte a nőket, de hogy ily szépek, kedvesek és hogy ily bájosan mosolyognak, azt sohasem gondolta volna. A mikor már a hajón voltak, elragadtatással nézett mindent, több ízben fölkiáltott, hogy mily gyönyörű, pompás minden, de egyes dolgok említése alkalmával nem találta meg a helyes jelzőket. Nézte is sokat a vizet, a parkvidéket, az eget és fellegeket és a mikor cigarettázott a füstöt. Sokszor mondja, hogy lelkét olyan hálaérzettel tölti el mindegyre, sokszor nem tud hová lenni a meghatottságtól.

Uj dolog volt a megoperált embernek az eső, a tenger hullámzása, a fellegek vad futása. Gyönyörűséggel nézte az állatkertben a nagy állatokat, a bengáliai tigris valósággal megremítette, rendkívül elsodálkozott azonban a majomnak az emberhez való hasonlatosságán. Sokkal nagyobb volt előtte e hasonlatosság, mint a minő a valóban. Ezt annak lehet tulajdonítani, hogy szeme még nincs begyakorolva, nem igen tud finomabb megkülönböztetéseket tenni. Carruth egyébként benn volt az aztalmiai intézetben elbűcsözni orvosaitól. Azután bement a kórtérembe a betegek közé, a kikkel együtt volt. Több óráig társalgott ott velük és az orvosok akkor azt az érdekes megfigyelést tették, hogy Carruth egy óra alatt több dologra meg tud tanítani egy vak embert, mint az összes tanárok, akik ezzel foglalkoznak.

Aki húsz évig aludt. Párisból jelentik, hogy egy Boiendal Margit nevű thenellesi parasztleány, aki húsz esztendőn keresztül folytonosan aludt, ma meghalt. A leány huszonkét éves korában hirtelen ijedségtől eszméletlen lett, azóta mindig aludt s csak peptonnal táplálkozhatott. Csak egyszer adta érzés jelét, amikor karját tányog miatt operálták. Tegnap fölébredt és a hozzá intézett kérdésekre igennel és nemmel felelt, de ettől fogva rohamosan fogyott az ereje és ma reggel meghalt.

Szállodai szórakozottság. Egyik elsőrendű londoni szálló detektívosztályának főnöke érdekes beszélgetést folytatott egy angol újságíróval arról, hogy mi mindent felejtenek a szállóban a vendégek. Egy amerikai milliomos a keményben felejtett egy csomó ékszer, amit a biztonság kedvéért odadugott. A dél-afrikai háború idején egy fiatal tisztnek a háború színhelyére kellett utaznia, előbb azonban meg akart esküdni a menyasszonyával. A menyasszony vidéken lakott és a lakodalmat a tiszt elutazását megelőző napra tűzték ki. A vőlegény boldogan utazott el reggel Londonból. Alig hogy elutazott, szobájában egy tárcát találtak, amelyben a nagykeservesen megszerzett házassági engedély volt. Estefelé visszaérkezett a fiatal tiszt és tombolt dühében, mert a lakodalmat nem tarthatták meg. A tiszt elutazott a harcterre és sohasem tért vissza, elesett a háborúban. Egy mulatságosabb házassági engedély történetét is elmondta a detektív. Egy fiatalember szülei akarata ellenére nőül akart venni egy leányt. Az anyakönyvi hivatalból sírva tért vissza a szállóba azzal, hogy a házassági engedélyt elvesztette. Hosszas keresés után megtalálták egy részt — a kályhában. A fiatal úr ugyanis reggel elégette a legénykori szerelmes leveleit, melyeket természetesen nem a menyasszonyától kapott — és véletlenségből a házasság megkötéséhez szükséges okmányt is a tűzbe dobta. Ilyen módon semmi sem lett a házasságból. A vőlegény szülei röviddel utóbb megérkeztek és az egybekelést megakadályozták. Nagyon gyakran találunk gyűrűket a mosdószekrényeken és pénzt vagy ékszer az ágyban, a párnák alatt. Az elbeszélő tapasztalata szerint a férfiak nagyobb lármát csapnak, mikor visszakövetelik holmijukat, mint az asszonyok. Egyszer egy öreg úr egy fogkefét felejtett a szobájában és nem sajnált két koronát egy sürgönyért, amelyben kérte, hogy a fogkefét küldjék utána. Sokan a szoba valamelyik szögletébe dugják az értéktárgyaikat, mert azt hiszik, hogy nagyobb biztonságba vannak. Egy asszony összes ékszerét és értékpapírját egy táskába tette, a táskát pedig egy zsinere köve a ventiláció csövébe eresztette le. A zsiner azonban elszakadt és a táská beleesett a csöbe. Egy antverpeni gyémántkereskedő egy ócska piszkos övbe varrta

bele értékes áruit. Az övet a fürdőszobában felejtette, a szobalány pedig értéktelen rongyoknak nézte és a személtárába dobta. Nagynehezen találták meg és kistül, hogy kerek kétmillió értékű ékszer volt benne. Az elhagyott holmi tulajdonosa természetesen hamarosan szokott jelentkezni. Megesik azonban, hogy egyáltalában nem keresi az ott felejtett dolgokat.

Kertek a háztetőn. Berlinben egyre több ház tetején helyeznek el kerteket. A magasban, ahol üde, tiszta a levegő és ahová nem hatol föl az utca lárma, rendkívül kellemes tartózkodási helyek ezek. A filharmónikusok palotájának tetejére gyönyörű kertet varázsolt Sacerdoti, a nemrég elhalt igazgató. Délszaki növényekkel ültette be, a kert hátterébe pedig, a szomszédház falára, dekorációnak egy tornyos palotát festetett. A kertben még kút is van és villanyvezetékekkel van behálózva. A háztetőre helyezett kertek divatja nem mai keletű. Már az őskori Róma és Babylon házain is voltak kertek. Az ásatások alkalmával sok maradványokra akadtak.

Adás-vétel.

Tudván, azt, hogy becses lapjában az üzletek adás-vételéről hirdetéseket közöl, hajlandónak mutatkoznék lapjának becses olvasói között az ilyenüzletek közvetítői szerepét elvállalni.

Sok évi tapasztalatom meggyőzött arról, hogy az üzleteknek adás-vétele alkalmával úgy az eladónak, mint a vevőknek okvetlen szükségük van lelkiismeretes közvetítőre, aki magán viseli mindkét fél érdekeit, anélkül azonban, hogy a már elkarapódzott visszaélések bármelyikét is felhasználná. A közönség legnagyobb része bizalmatlanul fordul el az ügynököktől, mert azok rendszeresen saját érdekeiket tartják szem előtt és nem sokat törődnek az érintkező félk közös ügyeivel.

Manapság már száma sincs azoknak az irodáknak, melyek minden szakértelem nélkül közvetítéseket vállalnak el s az erőszakos rábeszélés, nagytások, valótlán és sohasem létezett bemonadások stb. eszközeikkel az üzletet megkötötték, hallatlan összegekre rúgó proviziókkal állanak elő.

Nem lehet csodálni tehát, ha ily tisztességtelen eljárások következtében a nagyközönség irtózik az ügynökökkel való érintkezéstől.

S ezt csakis az ön becses lapjában való közlésekkel lehet a n. é. közönség érdekében jóvá tenni olyképp, hogy a szálloda, kávéház, vendéglő s koremai üzleteken kívül csakis az ezekhez tartozó felszerelések közvetítettnek a következő feltételek mellett:

100—300 frtfg	10%
300—500 »	7%
500—2000 »	5%
2000—10000 »	4%

azonfelül pedig 3% közvetítési-díj mellett sem az eladó, sem a vevő nincs megzsarolva.

Az alábbi hirdetések címei lapunk kiadóhivatalában (József-körút 13.) tudhatók meg.

Kereslet:

Vendéglő elszámolásra, 300 frttól 1000 frtfg, kerestetik. Cím a kiadóhivatalban.

Szálloda vidéki nagy városban, 10—20 szobával, kávéházzal, étteremmel megvételre kerestetik.

Beszálló vendéglő nagyobb közönségben megvételre kerestetik.

Kávéház, szolid és életképes üzlet, vidéki forgalmas városban, megvételre kerestetik.

Kisebbszálloda, elsőrangú, vasutközlekedéssel, kisebb vidéki városban, megvételre sürgősen kerestetik.

Nagy szálloda, elsőrangú üzlet, bérbe vételre kerestetik a fővárosban vagy vidéken.

Kínálat:

Uj bor eladása. Turcsány János és Társa pilisi és eglédi idej mustjukat árusítják a központi vásárcsarnokban. 50 liter vételnél a mustot saját kocsijukon hazaszállítják és az üres hodókért elküldenek. Ugyesintén kitűnő fajú szőlőt ajánlanak, amelyet a kosarakban a vevők kiválogathatnak és tetszés szerint sajtolhatnak.

Boros hordók. 260 darab jó karban levő kisebb, nagyobb boros hordók azonnal eladók. Cím a kiadóhivatalban.

Nagykorcsma, mészárszékek egybekötve, Szár közönségben árverés útján eladatik. Bővebbet Fischer, Kőbánya, Jászberényi-út 20. sz.

Vendéglő, házzal és telekkel 50,000 koronáért azonnal eladó. Bővebbet lapunk kiadója.

Kávéház és vendéglő Marosvásárhelyen, régi jó üzlet, berendezéssel együtt, házasság miatt, eladó. Bővebbet lapunk kiadója nyújt.

Az országban a legnagyobb és legjövődelműbb kávéháza azonnal megvehető, átvételhez 110 ezer forint szükséges. Továbbá a fővárosban egyike a legrégibb és legjobb meneteli vendéglő, legkedvezőbb feltételek mellett átvethető.

A legjobb házi szappan, 4 éves. kapható Weiman Jenő vendéglősnél Akácfa-utca 36.

800 □-ölből álló terület, melyen jelenleg kávéház valamint 12 vendégszoba van, az üzletekkel együtt eladó. A vételhez 15,000 frt szükségesletik.

Korcsma, Ujpesten, más vállalat miatt, 300 koronáért azonnal eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Szálloda a fővárosban egyik a legjobb meneteli üzlete, eladó. Átvételéhez 50,000 forint szükséges.

Villamos zongora, mely kézi kerékhatással is muzsikál, a legolcsóbb áron kéz alatt azonnal eladó. Bővebbet kiadóhivatalunkban.

Üres üzleti helyiség, bármilyen célra, azonnal kiadó. Murányi-utca 53.

Üzlethelyiség november elsejére kibérelhető. Jelenleg szatósüzlet.

Pécelen, Temető-utca 29. számú ház, 4 szoba, konyha, cselédszobával — továbbá egy tehermentes család 2¼ hold szántófölddel, ¾ hold gyümölcsös és szőlő eladó.

Nyáron-Télen. Egyforma s nagy forgalmat csináló vendéglő a főváros alkalmas pontján — más városban üzlet-vétel miatt átadó.

Legelső közlekedési útján a fővárosnak, a központi pályaudvarhoz közel sarok vendéglő, étterem állandó jó meneteli eladó.

280- és 300 forintért a főváros külterületén tisztes-séges megvételést és megfelelő jövedelmet biztosító koremai üzletek azonnal átvethetők.

Budapestben a nyugati pályaudvar közvetlen közelében egy kitűnő napi forgalmat csináló vendéglő fontos családi körülmények miatt — 600 forintért sürgősen eladó.

A főváros egyik központjára szolgáló s nagy élnkforgalommal bíró út elején, egy régen fennálló és állandóan sokat jövedelmező vendéglői üzlet eladó vagy elszámolásra átadandó.

Szálloda, kávéház, vendéglő vidéken bérbe s eladásra nagy választékban vannak előjegyzésben. Vevők, bérlők forduljanak teljes bizalommal hozzám, amennyiben célom lelkiismeretes s pontos kiszolgálásom által a n. é. közönség teljes megelégedését kiérdemelnem.

Vendéglő, kávéház elszámolásra, bérbe, s eladásra, kisebb-nagyobb szabású üzletek a főváros és környékén nagy választékban elő vannak jegyezve. Az elszámolási üzleteknél késpénz övadékkal nem közvetíték, csak az átvett ital után járó esetleges kiízetését.

Vendéglő, jó és forgalmas helyen, ahol a konyha jó árak mellett erősen megy, előkelő vendégek által látogatott üzlet, erős italforgalom, bárkinek melegen ajánlom, ezen ritka alkalmi üzlet átvételéhez 3000 forint okvetlen szükséges.

Kávéház, nagyobb szabású, a fővárosban közismert, jó nappali és éjjeli üzlet, tulajdonos súlyos betegsége miatt igen előnyös feltételek mellett eladó.

Kávéház nagy vidéki városban, ahol sok tisztviselő és katonatiszt törzsvendégek, előnyös feltételek mellett eladó, vagy egy közismert szakembernek bérbe adandó.

Szálloda vidéki nagyobb városban, étterem, kávéház, 12 vendégszoba, szép lakás, kocsiszín, nagy kerthelyiség s veteménykert házzal együtt vagy eladó vagy bérbeadó.

Vendéglő, elegáns berendezésű, erős menetelű üzlet, Erzsébet-körzton, olcsó házbérrrel, előnyös feltételek mellett eladó. Évi forgalom 24,000 frt.

Vendéglő a fővárosban, közismert üzlet, amilyen csak minden 30 évben egyszer van eladásra kínálva, a legutolsó évben is 80,000 forint forgalmat ért el, üzletlőtől való visszavonulás miatt kedvező feltételek mellett megvehető.

Vendéglő, forgalmas helyen, szép kerthelyiséggel, téli tekepályával, légszusz-világítással, elutazás miatt igen olcsón azonnal vagy augusztus hó 1-jére eladó.

Kávéház, a Külső Soroksári-úton, kisebbszerű, jó forgalmú üzlet, ahol a billiard jövedelmező a házbérről, családi körülmények miatt 450 forintért sűrűn eladó.

Vendéglő kávéházzal egyben, forgalmas, nagyobb vidéki városban, a piacot ékő helyiséggel, amelyet tulajdonos 31 éven át bírja és vezeti, elöregedés miatt a házzal együtt 26,000 forint vételárral, 15,000 forint jéherrel, eladó. Csak keresztény vallású reflektálhat.

Felhívás az éthordó urakhoz.

Szakkülvetségünk fejlesztése céljából az előre törekvő éthordóknak szíves tudomására hozzuk, hogy egy étlaprajzolás tanfolyamot óhajtunk létesíteni, mely tanfolyamon eredeti, változatos, izléses és díszes étlapok rajzolása, festése és kiállítása taníttatik.

A tanítást Harsányi L. festőtanár saját műteremben — Andrassy-út 67. a zeneakadémia helyisége — fogja eszközölni.

A tanítás f. évi szeptember hó 1-én kezdődik. Tandíj havonta 5 forint.

Minthogy pedig a növendékek száma korlátolt, felkérjük a t. érdeklődőket, hogy részvételi szándékukat még e hó folyamán a kiadóban jelentsék be.

A világhírű francia

Delbeck & Co.

reimsi pezsgőbörgyár
és a müncheni Hofbräu

magyarországi főlerakata.

BRÁZAY KÁLMÁN-nál

Válogatott fűszerárúk, mindennemű bel- és külföldi csemegék, magyar és francia pezsgő-borok rum, thea, liqueörök, sajt, vaj, kassai, prágai, sonka, felvágottak, gyümölcsök stb. raktára.

BRÁZAY KÁLMÁN-nál

Muzeum-körút 23.

T. Étlapíró Uraknak

legmelegebben ajánlom a Berkovits-féle legjobbnak elismert **Hektográf-lapokat és tentákat minden színben**, mely sok időt és munkát megtakarít. Éttermekben nélkülözhetetlen, mivel ezen Hektográf-lap mindkét oldalon többször használható s egy eredetiről 100-120 másolat kapható. Lehúzás után e Hektográf-lap a lemosást is nélkülözi, mert olaj-ítató közé lesz eltelve s ez olaj-ítatót a tentát teljesen magába szívja. Kimoshatatlan ruhajelző festékek és Schapirgráf-tekercesek minden nagyságban

Berkovits Károly

Sokszorosító-készülékek — Hektográf-raktár

BUDAPEST, VII. Sip-utca 11.

— Árjegyzék bérmentve.

Hazai beszerzési források.

Csőgl János

első »pécsi« hordógyára. Indóház-u. 21. Hordógyártmányok borkereskedők, sör- és szeszgyárak részére a legjutányosabb árak mellett.

Pécsi „Újsörgyár“

a vidéken legnagyobb és legmodernebbül berendezett sörgyár. Söre vetekedik a kőbányai gyárak söreivel. Cím: Pecs, Mohácsi-országút 20.

T. Kartárs urak!

Tisztelettel tudatom, hogy úgy mint az előző években, most is

frissen sajtolt must

a legjobb válogatott szőlőből jutányos árban kapható és hiszem, hogy minden vevő a nálam történt vásárlással nagyon meg lesz elégedve.

Lukács J. IX., Sónyay-utca 7.

Telefon 58—95.

Kérem próbavásárlást tenni!

Vendéglő-bérbeadás.

A Nagykárolyi Régi Kaszinó 1905. január 1-től kezdődő 3, esetleg 6 évre vendéglői vagy kávéházi célra bérbeadja a következő helyiségekből álló

vendéglőjét.

1. Egy nagy utcai terem, 5-60 méter magasságú, 142-128 □méter alapterülettel.

2. Három más utcai helyiség, 4-80 méter magasságúak, 91-429, 70-824 és 28-980 □méter alapterületekkel.

3. Egy két szobából álló lakás, egy szolgálószoba és az összes szükséges mellékhelyiségek, melyekhez tartozik egy külön udvar, kocsiszín és istálló.

Az írásban foglalt zárt ajánlatok 300 korona bánatpénzzel együtt alantírt elnöknel adandók be **1904. évi szeptember hó 20-ig**. A választmány a beadott ajánlatok közt szabadon választhat.

A nagyterem, a mellette levő kis utcai helyiség és az előtér már **1904. évi október hó 1-én** elfoglalható.

Debreczeni István
polgármester.

A hazai fürdők, kirándulók, fogadók, vendéglők és kávéházi üzletek, valamint az ajánlhatóbb cégek és beszerzési források.

UTMUTATÓJA.

ezen rovatban mindazoknak, akik a lapot egész évre fizették elő, három sorig terjedő hirdetését egész éven át díjtalanul közöljük. A három soron túl terjedő hirdetés minden szója 4 fillérbe kerül. Nem előfizetőknek ez a hirdetés egész évre 16 korona, félévre 8 korona és negyedévre 5 korona és minden további szó 8 fillér.

- Budapest.** *Tarant Prokób* »Stefánia«-szállodája, VII., Murányi-utca 53. A keleti pályaudvar közelében. Olcsó szobák.
- Albert Viktor* vendéglője, Röck Szilárd-utca 10. A vidéki főpincérek találkozóhelye. Olcsó magyar konyha, kitünő borok.
- Schuster Hugó* éttermei (volt Plasztikon) Andrássy-ut 65. Elsőrangú étterem és söröző helyiségek. — Ered. beszerzett tiszta italok. — Jutányos árak.
- Rapszky Zsigmond* kávéháza I., Döbrentey-tér 6. szám. Elsőrangú, legújabb kávéház.
- Kleckner Alajos* vendéglő és éttermei. — Teréz-körút és Kemnitzer-utca sarkán. — Termelőktől vett tiszta borok, magyar konyha.
- Vámos Dezso* »Házam« kávéháza, József-körút 1. Népszínház-utca. Elsőrangú nagy éjjeli mulató separé egy óráig zene.
- Várady József* nagy étterme nyári és téli kerttel az általánosan ismert volt Lantos-féle, Teréz-körút 28. szám.
- Lakatos Gyula* Röck Szilárd-utca 23. Nagy sörcsarnok és éttermei. Jó balatonvidéki borai és kitünő magyar konyhája elragadtatja a közönséget.
- Nagy Lajos* elsőrangú, legegységben berendezett kávéház, Soroksári-utca 13. sz. a.
- Ullis Lőrinc* »Árpád«-kávéház, Erzsébet-körút és Dohány-utca sarkán. A fővárosi és vidéki főpincéri-kar találkozó helye.
- Commerce-Kávéház.* Tulajdonos Petrovits György, József-körút és Baross-utca sarkán. Elsőrangú kávéház.
- Fellegi Ede* »Elevátor-kávéháza« Ferenc-körút. Elsőrangú kávéház, esténként zeneestély.
- Szabaria-kávéház* (tul. Grünfeld Gyula), Dohány-utca és Nyár-utca sarkán. Üzleti helyi találkozója. Minden este elsőrendű női zenekar.
- Gyárfás Pál* nagy kávéháza, Népszínház-utca és Tisza Kálmán-tér sarkán. Elsőrangú mulató.
- Milisits István* vendéglője, Kerepesi-út és Huszár-utca sarkán. Kitünő magyar konyha. Jó borok.
- Unterreiner Lőrinc* városliget. Aréna-színházzal szemben, a Ligeti nagykávéház tulajdonosa.
- Drosgyák Izidor*, Polgári-vendéglője Ovoda-utca 16. sz. jó ételek és saját termései tiszta borok.
- Schrötner Márton*, polgári-vendéglő. Kitünő magyar konyha. Színészek találkozó és mulatóhelye.
- Arad. Kass Béla* éttermei és sörözője a Szabadság-téren. Termelőktől vásárolt tiszta borok. Olcsó konyha.
- Balaton-Berény.** *Fehér Sándor* »Magyar Tenger« szállodája. A Balaton partján. Pompás terasz-vendéglő a parton, szép kilátás, olcsó árak.
- Bares.** (Telep.) *Hoffmann és Krausz* »Garni«-szállodája az állomás mellett.
- Csáktornya.** *Friedl J.* Zrinyi-szállodája Magyar konyha és termelőktől vett borok
- Veisz Lajos* »Othón« kávéháza a város központján.
- Horváth Géza* »Aranybányá«-szállodája. Étterem, polgári szoba (söröző). Olcsó magyar konyha.
- Győr.** *Acel Miksa* Kisfaludy-kávéháza, a városházzal szemben.
- Buchler Lukács* Sárkánylyuk-vendéglője. Termelőktől vett borok, olcsó konyha.
- Fehér Hajó* szálloda (Meixner Mihály tulajdonosa). Elsőrangú szálloda, étterem, sörözők — szemben a városi házzal.
- Németh Ferenc* »Erzsébet«-kávéháza. A helybeli és vidéki vendéglős és pincér urak találkozója. Olcsó árak.
- Prüchler Mátyás* »Arany postakürt«-vendéglője, Deák Ferenc- és Árpád-u. sarkán. Balatoni borok, olcsó konyha.
- Schuch Ferenc* vendéglője, Arany János-utca. Helybeli pincér urak borozója.
- Hévíz.** *Póca János* »Mexiko«-vendéglője. Télen-nyáron át nyitva. Olcsó vendéglő, termelőktől vett borok.
- Kolozsvár.** *Fekete L.* vendéglője a »Vig magyarhoz«. Olcsó magyar konyha, a Kolozsvárt megforduló üzleti kártársak kedvelt vendéglője.
- Gráf János* vasuti vendéglője. A kolozsvári közönség kedvelt kirándulója. Termelőktől vett erdélyi borok.
- Grün A.* »Budapest«-kávéháza, az üzleti kollegák találkozóhelye.
- Grand-kávéház.* (Gyárfás Dezso tul.) Elsőrangú kávéház. Kolozsvár központján.
- Korona-kávéház.* (Heiman tulajdonos.) A vidéki pincér urak látogatják.
- Körmend.** *Heigl Ignác* »Kulesos«-vendéglője, Kulesos-utca. Termelőktől vett jó borok, olcsó konyha.
- Neubauer János* »Magyar Király«-vendéglője. Balatonmelléki jó borok, olcsó magyar konyha.
- Scheck Ignác* »Korona«-szállodája a város főhelyén. — Étterem, söröző, kávéház.
- Komárom.** *Ifj. Kass Gusztáv* »Magyar király«-szállodája, Előkelően berendezett fogadó a Dunaparton.
- Kis-Cell.** *Várlaky Béla* »Hungária«-szállodája, előkelő berendezésű fogadó, étterem, kávéház.
- Horváth József.* »Uj kávéház.« A helybeli elite-közönség találkozóhelye.
- Kaposvár.** *Mester J.* »Zrinyi«-vendéglője, az állomás mellett. Magyar borok, olcsó konyha.
- Löbl Mihály és fia* vendéglője a főutcán. Olcsó magyar konyha, termelőktől vett borok.
- Józsai-kávéház.* (Tul. Braun József). Rózsauca, szemben az indóházzal. Egész éjjel nyitva.
- Pelcsmann Péter* vasuti vendéglője. A városi közönség találkozója. Magyar konyha, kitünő italok.
- Tatár Gusztáv* »Korona«-szállodája. Elsőrangú fogadó. Termelőktől vett borok. Étterem, söröző és kávéház.
- Keszthely.** *Strausz Miksa* »Hullám« és »Korona«-szállodái, a város központján. Hullám a Balaton partján.
- Szieber József* vendéglője, Kossuth Lajos-utca. Balatonmelléki jó borok, olcsó magyaros konyha.
- Szabó Béla* kávéháza a város közp. Az idegenek és szakmabeliek kedvelt találkozóhelye.
- Zalaegerszeg.** *Domonkos Ignác* »Korona«-szállodája, a város központján. Étterem és söröző-helyiségek.
- Lugos.** *Csontos Gyula* »Központi sörcsarnok« a város közepén.
- Alsó-Lendva.** *Korona-szálloda.* (Neubauer János tulajd.) Elsőrangú fogadó, étterem és kávéház. Sajáttermésű borok.
- Reverencsits István* vendéglője. Olcsó magyaros konyha, termelőktől vett valódi szalai borok.
- Ferency József* vendéglője (volt Poppel V.) A város főutcáján. Tiszta kezelt italok, jó magyar konyha.
- Miskolc.** *Kispija*-vendéglő. (Tulajd. Mayer József.) Saját termésű borok, magyaros konyha.
- Lefler Béla* »Polgári sörcsarnok« vendéglője. Jó magyar és olcsó konyha, termelőktől vásárolt kitünő borok.
- Pannónia-kávéház.* (Ausländer Henrik és Gyula.) Előkelő berendezésű kávéház, a város központján.
- Perl Gyula* »Tuzoltó«-kávéháza. Az üzleti kártársak találkozó helye.
- Széchényi-szálloda* és kávéház. (Tul. Kellner Lajos.) Üzleti kártársaknak olcsó, kedvezményes áru szobák.
- Nagybánya.** *Rumpold Gyula* »Nagy-szálloda«-ja. Elsőrangú szálloda, kávéház és étterem.
- Nagykanizsa.** *Szarvas-szálloda.* (Tulajd. özv. Tinágl Lajosné). Elsőrangú fogadó, nagy kényelemmel berendezett szobák, elegáns étterem és kávéházi helyiségek.
- Gálovits András* »Polgár-egyleti vendéglője.« Kitünő minőségű szalai termésű borok, olcsó magyaros konyha.
- Merkly János* vendéglője, Kinizsi-utca. Tiszta magyar konyha, termelőktől vett borok.
- Cár János* »Vaskapu«-szállodája. Jó magyar konyha és kitünő italok.
- Nyitra.** *Pitzer és Hauser* »Hungária«-szállodája. Elsőrendű fogadó. Magyar konyha, termelőktől vett borok.
- Pécs.** »Vadember-szálloda«, (Mayer Lajos tul.) a város központján. Az utazók régi fogadója. Saját termésű borok, magyar konyha.
- Cserla Vince* »Magyar király«-szállodája. Söröző, étterem és kávéház. Olcsó szobák.
- Hungária-kávéház és söröző.** (Schwarz P. Ferenc tul.) Elsőrangú kávéház a város központján. Hideg buffé.
- Pannónia-kávéház.** (Pintér N. János tul.) A város legélénkebb helyén. A helyi és vidéki pincér urak találkozója.
- Fenrich Lajos* vendéglője, Indóház-u. 21. (saját ház). Saját termésű borok, olcsó magyar konyha.
- Jenovay József* »Zöldhordó«-vendéglője Sörház-utca. Olcsó konyha, termelőktől beszerzett borok.
- Ladika István* vendéglője, volt »Schubert«-vendéglő. Budai vásártér környékének találkozó helye.
- Matlakovits István* »Isten áldás«-vendéglője. — Pécs bánya-telepi termelőktől beszerzett borok.
- Rádossy Imre** »Korona«-szállodája. Szigeti országot. Olcsó magyar konyha. Saját termésű kitünő muskatály és asztali borok.
- Schnell József* vendéglője, Pálya-utca 1. A budai vásártériek találkozó helye.
- Ifj. Zidarits József* vendéglője, Makár-utca 7. sz. Saját termésű kotyogós borok minden pénteken halászlé.
- Sűmeg.** *Mesterházy Sándor* »Korona«-szállodája. Saját termésű jó borok, magyaros konyha.
- Talabér Károly* vendégfogadója a Barányhoz. Saját termésű borok mérése, kicsiny és nagyban.
- Szeged.** »Fekete sas«-szálloda. (Ádám Odón szállodája és vig mulatója.) Olcsó szobák, étterem és kávéház.
- Szatmár.** *Pongrácz Lajos* vendéglője a kath. körben. Saját termésű érmelléki borok. Magyaros konyha.
- Sárvár.** *Ritter L.* »Korona«-szállodája saját termésű borok, olcsó jó magyar konyha.
- Székesfehérvár.** *Endersz János* »Fekete Sas«-szállodája. Étterem, kávéház. Saját termésű borok.
- Sopron.** *Krausz J.* »Fehér rózsá«-szállodája. Elsőrangú fogadó, magyar konyha, termelőktől vett borok.
- S.-A.-Ujhely** »Magyar Király«-szálloda. (Cserucky I. tulajd.) Előkelő étterem, söröző.
- Frisch J.* »Magyar király«-kávéháza. A helybeli és vidéki kártársak találkozó helye.
- Szolnok.** *Müller és Vesztér* »Kossuth«-szállodája az állomással szemben. Olcsó vendégszobák, magyaros konyha.
- Temesvár.** . . . »Illits« . . . Hungária nagy-szállodája, belváros. A délvidéki legegységesebb vendégfogadója. Étterem, télikert, söröző és előkelő komforttal berendezett kávéház.
- Gombás István* »Pacsirtamező«-vendéglője, a gyárvárosi indóházzal szemben. Györkényi és szalai borok.

A sörkartelltól való szabadulás ügyében indított mozgalomban minden vendéglős vegyen részt!

Jelentkezhetni naponként József-körút 13. szám alatt.